

Havel, Dalibor

Bibliografie

In: Havel, Dalibor. *Počátky latinské písemné kultury v českých zemích : nejstarší latinské rukopisy a zlomky v Čechách a na Moravě*. Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2018, pp. 487-518

ISBN 978-80-210-8918-1; ISBN 978-80-210-8919-8 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/138207>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

BIBLIOGRAFIE

Zkratky a zkráceně citované edice

Abt.	Abteilung
AH	Analecta hymnica
ANM	Archiv Národního muzea
APH	Archiv Pražského hradu
AS	archivní studium
ASV	Archivio Segreto Vaticano
AZK	Archivy zrušených klášterů za Josefa II.
BAV	Biblioteca Apostolica Vaticana
BayHStA	Bayerisches Hauptstaatsarchiv
BNF	Bibliothèque nationale de France
BSB	Bayerische Staatsbibliothek
CDB	Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae
CDM	Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae
CLA	Codices latini antiquiores
CLLA	Codices liturgici latini antiquiores
ChLA	Chartae Latinae antiquiores
CRF	Comitorum Romanorum fragmenta
éd.	édités par
frag.	fragmentum
GL	Grammatici Latini
GW	Gesamtkatalog der Wiegendrucke
HessStA	Hessisches Staatsarchiv
hg.	herausgegeben von
HHStA	Haus- Hof- und Staatsarchiv
HLL	Handbuch der lateinischen Literatur der Antike
HS	Handschrift
KNM	Knihovna Národního muzea
LA	Landesarchiv

LandesHA	Landeshauptarchiv
LandesB	Landesbibliothek
LexMA	Lexikon des Mittelalters
MGH	Monumenta Germaniae historica
MMFH	Magnae Moraviae fontes historici
MS./Ms./ms.	manuscriptus
MZA	Moravský zemský archiv
MZK	Moravská zemská knihovna
NA	Národní archiv
NK ČR	Národní knihovna České republiky
ÖNB	Österreichische Nationalbibliothek
ORF	Oratorum Romanorum fragmenta
ÖStA	Österreichisches Staatsarchiv
PL	Patrologiae Latinae cursus completus
prac.	pracoviště
PT	prvotisk
PVH	pomocné vědy historické
RBM	Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae
ŘB	Řád benediktinů
SB	Staatsbibliothek
SOkA	Státní okresní archiv
SS	Scriptores rerum Germanicarum
ST	starý tisk
StA	Staatsarchiv
StadtB	Stadtbibliothek
StiftsA	Stiftsarchiv
StiftsB	Stiftsbibliothek
SVK	Státní vědecká knihovna
StVK	Studijní a vědecká knihovna
UniB	Universitätsbibliothek
ÚPS	Územní památková správa
v.	von
VK	Vědecká knihovna
ZA	Zemský archiv

Prameny

BAMBERG

Staatsbibliothek

HS A.I.5 (Bibelhandschrift 1) s. 31

HS E.III.19 s. 38

sign. Ch Biblio XIV, Oben 7 s. 120,
122–123

sign. Ch Archiv X.G.29 s. 123–124

BERGAMO

Archivio storico diocesi di Bergamo

Archivio capitolare di Bergamo, sine

sign. s. 34

Knihovna Dietrichštejnů v Mikulově

sign. Mk 21 s. 124–125

sign. Mk 26 s. 125–126

sign. Mk 35 s. 126–127

sign. Mk 50 s. 127–129

sign. Mk 93 s. 128–129

sign. Mk 111 s. 128, 130–131

sign. MkP 29 s. 130–131

sign. MkP 61 s. 132

sign. MkP 62 s. 132

sign. MkP 153 s. 132–133

sign. MkP 100 s. 134–135

BERLIN

Staatsbibliothek

MS. Theol. Lat. Fol. 354 s. 27

MS. Theol. Lat. Fol. 356 s. 39

BREMEN

Stadtbibliothek

HS b 21 s. 45

Knihovna kapucínského kláštera

sign. K 2382 s. 134–135,137

BRNO

Moravská zemská knihovna

Univerzitní knihovna

sign. PT 1–365.913 s. 101, 104

sign. PT 1–440.370 s. 105–106

sign. PT 3–87.664 s. 110–111

sign. ST 1–891.266 s. 102

sign. ST 2–264.076a s. 106–107

sign. ST 2–264.076b s. 107–109

sign. ST 3–28.861 s. 108–109

sign. ST 3–301.380 s. 102, 104–105

sign. ST 3–862.608 s. 110–111

sign. ST 4–658.310 s. 112, 114

Knihovna augustiniánů na St. Brně

sign. A 33 s. 113–114

sign. A 135/5 s. 116–117

sign. AP 6 s. 118–119

Knihovna františkánů v Dačicích

sign. D 49 s. 118–119

sign. D 65 s. 120–121

*Knihovna Chorynských ve Veselí nad
Moravou*

Moravský zemský archiv

E 6 Benediktini Rajhrad

inv. č. 2467, sign. Fa 20 s. 408

E 6 Benediktini Rajhrad

karton 389, sign. H f 9 s. 415

G 1 Bočkova sbírka

sign. č. 12.307/2 lat. s. 136–137

sign. č. 12.307/3 lat. s. 137–138

sign. č. 12.307/4 lat. s. 139–140

sign. č. 12.307/5 lat. s. 77, 481

sign. č. 12.307/6 lat. s. 139–140

G 2/II Nová sbírka – Zlomky, kart. 6–12

sign. č. 723/1b s. 141–142

sign. č. 724/26 s. 141, 143–144

sign. č. 724/31 s. 143, 145

sign. č. 725/6 s. 146–147

sign. č. 726 C/1 s. 331–332

sign. č. 726 C/2 s. 143

sign. č. 726 C/34 s. 76–77, 481

sign. č. 726 D/4 s. 146–148

sign. č. 726 D/5 s. 148, 150

sign. č. 740–frag. 6/1 s. 148–150

sign. č. 740–frag. 6/2 s. 149, 151, 153
 sign. č. 740–frag. 6/3 s. 151–153
 sign. č. 740–frag. 6/4 s. 152, 154
 sign. č. 740–frag. 6/5 s. 152, 155, 156

G 11 Rukopisy Františkova muzea

sign. FM 946 s. 155, 156, 158

G 12 Cerroniho sbírka

sign. Cer II, č. 234 s. 148–149, 151

Archiv města Brna

A 1/3 Sbírka úředních knih,

rkp. č. 250 s. 157–158

CAMBRIDGE

Corpus Christi College 193 s. 27

Corpus Christi College 334 s. 28

CIVIDALE DEL FRIULI

Museo Archeologico Nazionale

Cod. 136 s. 452

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Jihočeská VK v Českých Budějovicích,

pob. Zlatá Koruna

frag. sine sign. s. 158–159

DARMSTADT

Universitäts- und Landesbibliothek

Hs 1946 s. 45

DĚČÍN

Státní okresní archiv

ev. č. R–10 s. 159–161

ev. č. R–11 s. 159–160

ev. č. R–13 s. 160, 162–163

FRANKFURT AM MAIN

Universitätsbibliothek Johann Christian

Senckenberg

sign. Ms Lat. oct. 114 s. 384, 391, 396,
 399–404, 406, 423, 428–430, 432,
 475, 484

FULDA

Hochschul- und Landesbibliothek

Hs. B1 s. 44

ST. GALLEN

Stiftsbibliothek

Cod. 14 s. 37

Cod. 44 s. 36

Cod. 70 s. 36

Cod. 348 s. 35

Cod. 672 s. 37

Stiftsarchiv

Urkunde I. 23 s. 36

Urkunde I.28 s. 36

Urkunde I.51 s. 36

Urkunde I.133 s. 36

GOTHA

Universitäts- und Forschungsbibliothek

Erfurt/Gotha

Hs I 1 s. 45

Hs I 19 s. 45

HAVLÍČKŮV BROD

Státní okresní archiv

Děkanský úřad Havlíčkův Brod

kart. č. 9, inv. č. 271 s. 162–163

HEILIGENKREUZ

Stiftsbibliothek der Zisterzienserabtei

Cod. 217 s. 79–95, 98, 474–475, 483

HILDESHEIM

Dommuseum

Hs 18 s. 46

Hs 19 s. 46

Hs 33 s. 46

Hs 61 s. 46

HRADEC KRÁLOVÉ

Státní okresní archiv

Sbírka rukopisů

sine sign. („Ukázkové písemnosti
 a tisky“) s. 164–165

AM Nový Bydžov, kn. č. 1 s. 164–165,
167

HRADIŠTĚ SV. HYPOLITA U ZNOJMA

Knihovna křížovníků s červenou hvězdou
sign. GN 131 s. 166–167

CHELTENHAM

Phillips Collection 36.184 s. 26

CHICAGO

Newberry Library
Frag. 4 s. 77, 481
Frag. 6 s. 102, 105

IVREA

Biblioteca capitolare
Ms. 1 s. 26

JIHLAVA

Státní okresní archiv
Sbírka městského muzea Telč
sine sign. s. 166, 168

JINDŘICHŮV HRADEC

SOA Třeboň, pobočka Jindřichův Hradec
Sbírka zlomků
inv. č. 1 s. 169–170
inv. č. 2 s. 169–170
inv. č. 3 s. 171–172
inv. č. 4 s. 171–172

KOBLENZ

Landeshauptarchiv
Hs A VII I Nr. 176 s. 45

KÖLN

Erzbischöfliche Diözesan- und Dombiblio-
thek
Hs 67 s. 39
Hs 83 II s. 39
Hs 106 s. 30, 39

KROMĚŘÍŽ

Arcibiskupská knihovna
prvotisk sign. 21.342 s. 172–174
prvotisk sign. 21.352 s. 173–174

KŘIVOKLÁT

Hradní knihovna
sign. I d 33 s. 175–176
sign. 22 e 19 s. 175–177
sign. 22 e 23 s. 177–179

KYNŽVART

Zámecká knihovna
sign. 20 E 10 s. 179–181
sign. 20 E 26 s. 180, 183
sign. 20 K 19 s. 180, 182–183
sign. 25 C 5 s. 180

LAON

Bibliothèque municipale
Ms. 137 s. 28
Ms. 423 s. 28

LITOMĚŘICE

Biskupská knihovna
sign. B.II.O.1 s. 182, 184–185
sign. B.II.F.17/1–3 s. 185, 187

LONDON

British Library
Addit. Ms. 11.878 s. 26
Addit. Ms. 41.567J s. 26
Egerton Ms. 2.831 s. 31
Harley Ms. 3.063 s. 27
Harley 4.980 s. 27

LOUKA

Klášteřní knihovna
frag. sine sign. s. 186–187

LYON

Bibliothèque municipale
Ms. 443 (372) s. 32

MARBURG

Hessisches Staatsarchiv
 Fragment Sign. Hr 3,3 s. 102, 105
 Urk. 145 Nr. 1 s. 102, 105

MĚLNÍK

Státní okresní archiv
Sbírka rukopisy
 zlomek sine sign. s. 186, 188–189
 Cod. 1 s. 380

MIKULOV

Regionální muzeum
 sign. MIK 6404 s. 189–191, 193
 sign. MIK 6408 s. 189, 191

MILANO

Biblioteca Ambrosiana
 Cim. 1 s. 34
 C.98 s. 34

MÜNCHEN

Bayerische Staatsbibliothek
 Clm 14.137 s. 48
 Clm 14.322 s. 47
 Clm 14.391 s. 38
 Clm 14.468 s. 40
 Clm 14.490 s. 48
 Clm 14.673 s. 48
 Clm 14.756 s. 48
 Clm 14.870 s. 47
 Clm 18.611 s. 48
 Clm 18.937 s. 48
 Clm 27.270 s. 228–229, 482

BAYERISCHES HAUPTSTAATSARCHIV

Fragmentensammlung
 sign. sine num. s. 228–229, 482
Regensburg – St. Emmeram
 Cod. 5 ½ s. 40–41, 47

MÜNSTER

Landesarchiv Nordrhein-Westfalen, Abt.
 Westfalen

Cod. I 243 s. 43
 Cod. VII 5201 s. 44

NELAHOZEVES

Roudnická Lobkowiczká knihovna
 sign. II.Bd.6 s. 190–192
 sign. IV.Da.5 s. 192–193
 sign. VI.Fe.50 s. 194–195

NOVÁ ŘÍŠE

Knihovna premonstrátů
 sign. NŘ P 40 s. 194–196
 sign. NŘ C.I.6694 s. 196–197

OLMOUC

ZA Opava, pracoviště Olomouc
*Knihovna Metropolitní kapituly sv.
 Václava v Olomouci*
 sign. CO 27 s. 197–199
 sign. CO 92 s. 199–200
 sign. CO 93 s. 199–201
 sign. CO 96 s. 447–451, 459–461, 476,
 485
 sign. CO 98 I s. 51
 sign. CO 156 s. 200–201
 sign. CO 202 s. 51
 sign. CO 271 s. 201–203
 sign. CO 302 s. 202, 204
 sign. CO 350 s. 204–205
 sign. CO 408 s. 205–206
 sign. CO 444 s. 207–208
 sign. prvotisk č. 32 s. 202
 sign. prvotisk č. 50 s. 390, 405, 429–430
 sign. prvotisk č. 65 s. 202
 sign. prvotisk č. č. 173 s. 332–334
 sign. prvotisk č. 223 s. 207–209
Pozůstalost Bohumíla Zlámala
 zlomky sine sign. s. 198, 209–211
RA Žerotínů – Bludov
 inv. č. 25 s. 198, 210–211

Vědecká knihovna

sign. J III 300.050 s. 207, 209
 sign. J III 47.825 s. 148–149
 sign. M I 238 s. 113, 115–116

sign. M I 301 s. 211–213
 sign. M I 305 s. 148–149
 sign. M I 309 s. 113, 116
 sign. M I 310 s. 213–214
 sign. M I 332 s. 148, 151
 sign. M II 108 s. 146

OXFORD

Bodleian Library
 Ms. Laud. Misc. 120 s. 39
 Ms. Laud. Misc. 139 s. 216

PARIS

Bibliothèque nationale de France
 Ms. Lat. 1 s. 31
 Ms. Lat. 152 s. 32
 Ms. Lat. 266 s. 31
 Ms. Lat. 2.109 s. 33
 Ms. Lat. 2.291 s. 33
 Ms. Lat. 2.832 s. 32
 Ms. Lat. 2.859 s. 32
 Ms. Lat. 8.913 s. 32
 Ms. Lat. 9.380 s. 33
 Ms. Lat. 9.427 s. 26
 Ms. Lat. 12.832 s. 33
 Ms. Lat. 13.373 s. 27
 Ms. Lat. 13.745 s. 33
 Ms. Lat. 15.304 s. 33
 Ms. Lat. 15.305 s. 33
 Ms. Lat. 17.371 s. 33
 Ms. Lat. nouvelles acquisitions 1.203
 s. 29
 Archives nationales de France
 Ms. Lat. 2.243 s. 26
 Ms. Lat. 2.388 s. 26

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

Российская Национальная Библиотека
 F.v.XIV.1 s. 27

PLZEŇ

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského
 kraje
 prvotisk V 28.349 s. 214, 216–217
 prvotisk V 3379–4 s. 216, 218–219

Knihovna františkánů v Plzni
 sign. D 2 s. 218–219

Západočeské muzeum v Plzni
 inv. č. 3052 s. 218, 220–221

PRAHA

Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR
Sbírka grafiky
 sine sign. s. 328–329

Archiv Národního muzea

Sbírka pergamenů A
 sign. Perg-A1 s. 380, 458, 460–461, 486
 sign. Perg-A4 s. 381

Archiv Pražského hradu

Knihovna Pražské kapituly
 sign. Cim. 2 s. 44, 67, 79, 474, 482
 sign. A 70/1 s. 305, 307–308
 sign. A 73/8 s. 307, 303
 sign. A 156 s. 383, 386, 416–419, 423,
 426, 428, 430, 475, 484
 sign. A 173 s. 462–472, 477–478, 486
 sign. B 77 s. 307, 309–310
 sign. D 52 s. 310–311
 sign. D 76 s. 312–313
 sign. O 83 s. 78–79,
 inv. č. 1696/23 s. 312, 314
 inv. č. 1696/26 s. 314–315
 inv. č. 1696/33 s. 315–316
 inv. č. 1696/38 s. 316–317
 inv. č. 1696/42 s. 317, 319
 inv. č. 1696/43 s. 317–319

Archiv Pražské kapituly

Listiny, sign. XVIII–18 v krabici
 „Různé“, pag. 1 s. 387

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy,
 Ústav PVH a archivního studia
 frag. sine sign. s. 328–330

Národní archiv

Archivy zrušených klášterů za Josefa II.
 inv. č. 493, sign. ŘB Kladruby 1b
 s. 380, 455, 458, 460–461, 486

inv. č. 496, sign. ŘB Kladruby 3 s. 380
 ŘB Břevnov
 inv. č. 191 s. 390–392, 396, 424–425,
 429–430, 475–476, 484
 sign. VI/8, kart. 20 s. 385
 kniha č. 52, sign. I 3 s. 387

Národní knihovna ČR

sign. I.C.8 s. 221, 223
 sign. I.E.11 s. 52
 sign. III.B.18 s. 79, 224–225, 474, 483
 sign. III.E.10 s. 78
 sign. III.F.18 s. 225–226
 sign. III.F.22 s. 72–73, 473, 481
 sign. III.H.1 s. 226–227
 sign. IV.A.24 s. 227–228, 386, 388, 423,
 425, 429–430, 475–476, 484–485
 sign. IV.D.7 s. 390–391, 393–398,
 406, 412, 414, 419, 421, 424–425,
 429–430, 475–476, 484–485
 sign. VI.D.24 s. 228–230, 474, 482
 sign. IV.H.22 s. 213–215, 471
 sign. V.E.9 s. 79, 224, 474, 483
 sign. VI.E.4c s. 246
 sign. VII.A.16/9 s. 229, 231
 sign. IX.C.6 s. 411–412, 414, 425,
 429–430, 476, 484
 sign. IX.C.9 s. 231–232
 sign. IX.E.4 s. 232–234
 sign. X.E.3 s. 233–234
 sign. XII.B.12 s. 234–236
 sign. XII.B.16 s. 235–236
 sign. XIII.F.11 s. 237–238
 sign. XIII.G.12 s. 419, 421–422, 427,
 429–430
 sign. XIV.D.21 s. 237, 239–240
 sign. XIV.D.23 s. 239–240
 sign. XVII.F.49 s. 240–242
 sign. XXIV.A.27 s. 241–242
 sign. XXIV.A.37 s. 243–244
 sign. XXIV.A.46 s. 243–244
 sign. XXIV.A.49 s. 245–247
 sign. XXIV.A.65 s. 246–247
 sign. XXIV.A.78 s. 246, 248–249
 sign. XXIV.A.83 s. 249–250
 sign. XXIV.A.97 s. 246, 249

sign. XXIV.A.115 s. 249–251
 sign. XXIV.A.134 s. 251–252
 sign. XXIV.A.140 s. 79, 224, 474, 483
 sign. XXIV.A.141 s. 251–253
 sign. XXIV.A.143 s. 253–254
 sign. XXIV.A.157 s. 253, 255
 sign. XXIV.A.189 s. 256, 257
 sign. XXIV.A.206 s. 256–258
 sign. XXIV.A.284 s. 258–259

*Knihovna křižovníků s červenou hvězdou
od sv. Františka*

sign. frag. 1 s. 258–260
 sign. frag. 4 s. 259–260
 sign. frag. 6 s. 260–262
 sign. frag. 7 s. 213–214, 471–472
 sign. frag. 8 s. 213–214, 471–472
 sign. frag. 9 s. 262–263
 sign. frag. 11 s. 262–264
 sign. frag. 12 s. 264–265
 sign. frag. 14 s. 266–267
 sign. frag. 28 s. 266, 268
 sign. frag. 30 s. 268–269
 sign. frag. 31 s. 268–270
 sign. XXII A 4 s. 270–271

MS Cheb

sign. 3/49 s. 270, 272–273
 sign. 4/35 s. 272–274
 sign. 4/66 s. 272, 274
 sign. 4/67 s. 272, 274
 sign. 5/48 s. 274, 275
 sign. 7/12 s. 276, 277
 sign. 7/41 s. 277–279
 sign. 38/1 s. 278, 280
 sign. 47/32 s. 278, 281–282

sign. Teplá

MS. frag. 1 s. 341–342
 MS. frag. 2 s. 341, 343–344
 MS. frag. 3 s. 343–344
 MS. frag. 5 s. 344–346
 MS. frag. 9 s. 345–346
 MS. frag. 23 s. 346–348
 MS. frag. 302 s. 347–348
 prvotisk B 43 s. 347–349

prvotisk B 129 s. 349–350
 tisk C 117 s. 350–351
 prvotisk E 10 s. 351–353

Knihovna Národního muzea

sign. 1 A b 2 s. 281–282
 sign. 1 D a 1/3 s. 281, 283–284
 sign. 1 D a 1/5 s. 283–284
 sign. 1 D a 1/9 s. 283, 285–286
 sign. 1 D a 1/15 s. 286, 288
 sign. 1 D a 2/19c s. 286–288
 sign. 1 D a 2/19d s. 286–287
 sign. 1 D a 2/15 s. 287, 289
 sign. 1 D a 2/17 s. 287, 290–291
 sign. 1 D a 2/18a s. 290–291
 sign. 1 D a 2/19a s. 290, 292–293
 sign. 1 D a 2/29 s. 292–293
 sign. 1 D a 2/30 s. 292, 294–295
 sign. 1 D a 2/31 s. 292, 295
 sign. 1 D a 2/34 s. 295–296
 sign. 1 D a 2/35 s. 297–298
 sign. 1 D a 13/1 s. 297, 299–300
 sign. 1 E a 55 s. 300–301
 sign. 1 E c 24 s. 301–302
 sign. 1 E c 25 s. 301–302
 sign. 1 E c 26 s. 303–304
 sign. 1 E c 79 s. 303–304
 sign. 1 I c 5/37 s. 292, 295
 prvotisk sign. KNM 69 C 7 s. 305–306

Strahov, Knihovna Královské kanonie premonstrátů

sign. 72/zl. s. 318–319
 sign. 94/zl. s. 320–321
 sign. 137/zl. s. 321–322
 sign. 241/zl. s. 323–324
 sign. 329/zl. s. 152, 155
 sign. 347/zl. s. 323, 325
 sign. 547/zl. s. 325–326
 sign. 548/zl. s. 74–75, 473, 481
 sign. 724/zl. s. 326, 327
 sign. DA III 25 s. 374, 438, 440–447,
 449, 456, 459–461, 476–477, 485

RAJHRAD

Muzeum Brněnska, Knihovna benediktin-
 ského opatství Rajhrad

sign. R 157 s. 330–331
 sign. R 384 s. 412, 415–416, 424, 429
 sign. R 387 s. 384, 408, 447, 452–455,
 457, 459–461, 477, 485
 sign. R 388 s. 384, 406–412, 414–415,
 423, 425, 428–430, 476, 484
 sign. R 418 s. 396, 398, 419–422, 425–
 426, 429–430, 476, 484
 sign. RP 35 s. 331–332
 sign. RP 67 s. 334, 334
 sign. RP 105 s. 333–335
 sign. R III.b.4862 s. 333, 335

REIMS

Bibliothèque municipale

Ms. 1 s. 33
 Ms. 2 s. 33
 Ms. 99 s. 33
 Ms. 382 s. 33
 Ms. 390 s. 33
 Ms. 425 s. 33

ROMA

Biblioteca Apostolica Vaticana

Cod. Palat. lat. 495 s. 45
 Cod. Palat. lat. 966 s. 39
 Cod. Palat. lat. 1.547 s. 39
 Cod. Ottob. lat. 2.531 s. 44

Archivio Segreto Vaticano

Miscell., Arm. XI.19 s. 30

SALZBURG

Stiftsarchiv der Erzabtei St. Peter

Hs CCCVIII.6 s. 46

SCHLÄGL

Stiftsbibliothek

sign. Cpl. 61 s. 75, 473, 481
 sign. Cpl. 124 s. 462

STOCKHOLM

Kungliga Biblioteket

sign. Cod. Theol. A 144 s. 375, 433–
435, 452, 459–461, 476–477, 485

STUTT GART

Württembergische Landesbibliothek
Hs HB II 35 s. 37

TÁBOR

Státní okresní archiv
Sbírka rukopisy (D8)
rkp. č. 317 s. 336–337
rkp. č. 480 s. 336–338

Husitské muzeum
rukopis HA 5855 s. 338–339

TACHOV

Státní okresní archiv
AM Stříbro
sine sign. s. 339–340

TRIER

Stadtbibliothek
Cod. 22 s. 29
Cod. 1093/1694 s. 68

TURNOV

Muzeum Českého ráje
sign. R-126 s. 352–353

VERCELLI

Biblioteca capitolare
Cod. CIV (47) s. 35
Cod. CCII s. 34

VERONA

Biblioteca capitolare
Cod. XCII s. 34

VYŠŠÍ BROD

Knihovna cisterciáckého klášteřa
sign. 1 VB X s. 354–355
sign. 1 VB XXI s. 354–356
sign. 1 VB LXIX s. 356–357

sign. 1 VB CLXXXX s. 356, 358–360
sign. 1 VB CLXXXIII s. 360–361
sign. 1 VB CCV s. 360–362
sign. 1 VB CCXV s. 362–363
sign. 1 VB CCXVII s. 362–364
sign. 1 VB 73 s. 364–365
frag. sine sign. s. 365–366

WIEN

Österreichische Nationalbibliothek
Cod. Lat. 515 s. 39
Cod. Lat. 795 s. 40
Cod. Lat. 808 s. 40
Cod. Lat. 908 s. 383, 386–389, 405,
423, 425, 428–430, 475–476, 484
Cod. Lat. 1.322 s. 95–100
Cod. Lat. 1.861 s. 29
Cod. Lat. 12.696 s. 46

Österreichisches Staatsarchiv, Abt. Haus-
Hof- und Staatsarchiv
HS 339 s. 46

WÜRZBURG

Universitätsbibliothek
M. p. th. f. 14 s. 38
M. p. th. f. 21 s. 38
M. p. th. f. 72 s. 38
M. p. th. f. 189 s. 214, 216

ZNOJMO

Státní okresní archiv
AM Znojma
rukopis sign. Z/II-304 s. 366–368

Knihovna klášteřa dominikánů
sign. ZD 9.III.8 s. 367–368

ZÜRICH

Zentralbibliothek
Ms. Car. C 1 s. 31

ZWETTL

Stiftsbibliothek

Cod. 243 s. 356

Cod. 304 s. 356

Edice

- Analecta hymnica medii aevi 2*, ed. DREVES, Guido Maria. Leipzig 1888; 53 edd. BLUME, Clemens – BANNISTER, Henry Marriott. Leipzig 1911.
- Anselmi Gesta episcoporum Leodiensium*, ed. Koepke, Rudolf. MGH Scriptorum (in fol.) 7. Hannoverae 1846, s. 134–234.
- Biblia sacra iuxta Vulgatam versionem*, edd. WEBER, Robertus – FISCHER, Bonifatius. Stuttgart 1983³.
- Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae I*, ed. BOCZEK, Antonius. Olomucii 1836.
- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae I*, ed. FRIEDRICH, Gustavus. Pragae 1904–1907.
- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae II*, ed. FRIEDRICH, Gustavus. Pragae 1912.
- Cosmae Pragensis Chronica Boemorum*, ed. BRETHER, Berthold. MGH Scriptorum, Nova series, tomus II. Berolini 1923.
- DOLD, Alban – EIZENHÖFER, Leo: *Das Prager Sakramentar*. Cod. O 83 (fol. 1–120) der Bibliothek des Metropolitankapitels I (Lichtbild-Ausgabe). II (Prolegomena und Textausgabe). Beuron 1944–1949.
- Η ΠΑΛΑΙΑ ΛΙΑΘΗΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣΟ΄. Septuaginta. Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes, ed. RAHLFS, Alfred. Stuttgart 1979.
- EMLER, Josef (ed.): *Zlomek inventáře kláštera Břevnovského z let 1390–1394*. Věstník královské české společnosti nauk, třída filos.-histor.-jazykozpytná, roč. 1888. Praha 1889, s. 280–305.
- Isidor ze Sevilly: *Etymologie I–III*, edd. KORTE, Daniel – KALIVODA, Jan. Praha 2000 (Knihovna středověké tradice III).
- Josef Dobrovský: *Fragmentum Pragense euangelii s. Marci vulgo autographi*, ed. RYBA, Bohumil. Praha 1953 (Spisy a projevy Josefa Dobrovského 5).
- Liber precum Gertrudae ducissae e Psalterio Egberti cum Calendario*, edd. MALEWICZ, Małgorzata H. – KÜRBIŠ, Brygida. Monumenta sacra Polonorum II. Kraków 2002.
- Magnae Moraviae fontes historici III. Diplomata – Epistolae – Textus historici varii*. Red. BARTOŇKOVÁ, Dáša – VEČERKA, Radoslav. Praha 2011².
- Patrologiae cursus completus, series Latina*, ed. MIGNE, Jacques Paul: vol. 26. Paris 1845; vol. 94. Paris 1862.
- Prisciani grammatici Caesariensis Institutionum grammaticarum libri XVIII*, ed. HERTZ, Martin: vol. I (lib. I–XII). GL II. Lipsiae 1855; vol. II (lib. XIII–XVIII). GL III. Lipsiae 1859.
- PSÍK, Richard – PUMPROVÁ, Anna: *Otloh od sv. Jímrama: O pokušení jednoho mnicha. Liber de temptatione cuiusdam monachi*. Ostrava 2017.
- Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae I*, ed. ERBEN, Karel Jaromír. Pragae 1855.
- Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae II*, ed. EMLER, Josef. Pragae 1882.
- Regesta pontificum Romanorum sive repertorium privilegiorum et litterarum a Romanis pontificibus ante annum MCLXXXVIII Bohemiae et Moraviae ecclesiis, monasteriis civitatibus*

- singulisque personis concessorum vel etiam Germania pontificia, vol. V/3 (Provincia Maguntinensis), pars VII (Dioeceses Pragensis et Olomucensis)*, ed. KÖNIGHAUS, Waldemar (usus Winfriedi Irgang schedis). Göttingae 2011.
- Řehole sv. Benedikta latinsky a česky. Praha 1993.
- SICKEL, Theodor (ed.): *Acta regum et imperatorum Karolinorum digesta et enarrata I* (Lehre von den Urkunden der ersten Karolinger 751–840). Wien 1867.

Literatura, katalogy a subsidia

- ANTONÍN, Robert: *Mentální horizonty českých světských a církevních elit druhé poloviny 12. a počátku 13. století*. Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis 7, 2014, s. 35–47.
- ARIS, Rutherford: *Index of Scripts for E. A. Lowe's Codices latini antiquiores*. Osnabrück 1982.
- AUTENRIETH, Johanne: *Probleme der Lokalisierung und Datierung von spätkarolingischen Schriften (10. und 11. Jh.)*. In: Codicologica 4 (Litterae textuales). Leiden 1978, s. 67–74.
- AUTENRIETH, Johanne: *Insulare Spuren in Handschriften aus dem Bodenseegebiet bis zur Mitte des 9. Jahrhunderts*. In: Silagi, Gabriel (hg.): Paläographie 1981. Colloquium des Comité International de Paléographie. München, 15.–18. September 1981. Referate. München 1982 (Münchener Beiträge zur Mediävistik und Renaissance-Forschung 32), s. 145–157.
- BARTOŠ, František Michálek: *Soupis rukopisů Národního musea v Praze I–II*. Praha 1926–1927.
- BEER, Rudolf: *Monumenta palaeographica Vindobonensia. Denkmäler der Schreibkunst aus der Handschriftensammlung des Habsburg-Lothringischen Erzhauses*. Lief. I. Leipzig 1910.
- BERÁNEK, Karel: *Soupis archivních rukopisů a jiných archiválií v Universitní a v Strahovské knihovně v Praze*. Sborník archivních prací 21, 1971, s. 185–234.
- BERNT, Alois: *Deutsche Flugschriften und urkundliche Geschichtsquellen des XVI. Jahrhunderts in der Tetschener Schloßbibliothek*. Jahresbericht des k. k. Staats-Obergymnasiums zu Leitmeritz in Böhmen für das Schuljahr 1903/1904, s. 3–15.
- BIERBRAUER, Katharina: *Die Ornamentik frühkarolingischer Handschriften aus Bayern*. München 1979.
- BISCHOFF, Bernhard: *Das griechische Element in der abendländischen Bildung des Mittelalters*. Stuttgart 1967 (Mittelalterliche Studien II), s. 246–275.
- BISCHOFF, Bernhard: *Die südostdeutschen Schreibschulen und Bibliotheken der Karolingerzeit 1: Die bayrischen Diözesen*. Stuttgart 1974³.
- BISCHOFF, Bernhard: *Die südostdeutschen Schreibschulen und Bibliotheken der Karolingerzeit 2: Die vorwiegend österreichischen Diözesen*. Wiesbaden 1980.
- BISCHOFF, Bernhard: *Die Rolle von Einflüssen in der Schriftgeschichte*. In: Silagi, Gabriel (hg.): Paläographie 1981. Colloquium des Comité International de Paléographie. München, 15.–18. September 1981. Referate. München 1982 (Münchener Beiträge zur Mediävistik und Renaissance-Forschung 32), s. 93–105.
- BISCHOFF, Bernhard – BROWN, Virginia: *Addenda to Codices Latini Antiquiores I*. Medieval Studies 47, 1985, s. 317–366 + 18 Tab.
- BISCHOFF, Bernhard: *Die Abtei Lorsch im Spiegel ihrer Handschriften*. Lorsch 1989².
- BISCHOFF, Bernhard – BROWN, Virginia – JOHN, James J.: *Addenda to Codices Latini Antiquiores II*. Medieval Studies 54, 1992, s. 286–307.
- BISCHOFF, Bernhard – EBERSPERGER, Birgit: *Katalog der festländischen Handschriften des neunten Jahrhunderts (mit der Ausnahme der wisigotischen)*. Teil I: Aachen–Lambach. Wiesbaden 1998.

- BISCHOFF, Bernhard – EBERSPERGER, Birgit: *Katalog der festländischen Handschriften des neunten Jahrhunderts (mit der Ausnahme der wisigotischen)*. Teil II: Laon–Paderborn. Wiesbaden 2004.
- BISCHOFF, Bernhard: *Paläographie des römischen Altertums und des abendländischen Mittelalters*. Berlin 2009⁴ (Grundlagen der Germanistik 24).
- BISCHOFF, Bernhard – EBERSPERGER, Birgit: *Katalog der festländischen Handschriften des neunten Jahrhunderts (mit der Ausnahme der wisigotischen)*. Teil III: Padua–Zwickau. Wiesbaden 2014.
- BISCHOFF, Bernhard – EBERSPERGER, Birgit: *Katalog der festländischen Handschriften des neunten Jahrhunderts (mit Ausnahme der wisigotischen)*. Gesamtregister. Wiesbaden 2017.
- BISCHOFF, Frank M.: *Pergamentdicke und Lagenordnung*. Beobachtungen zur Herstellungstechnik Helmarshausener Evangeliare des 11. und 12. Jahrhunderts. In: Rück, Peter (hg.): *Pergament: Geschichte – Struktur – Restaurierung – Herstellung*. Sigmaringen 1991, s. 97–144.
- BISTRICKÝ, Jan – BOHÁČEK, Miroslav – ČÁDA, František: *Seznam rukopisů metropolitní kapituly v Olomouci*. In: Státní archiv v Opavě. Průvodce po archivních fondech, sv. 3, pobočka v Olomouci. Praha 1961, s. 101–177.
- BISTRICKÝ, Jan: *Dedikační obraz olomouckého kolektáře*. Umění 24, 1976, s. 407–416.
- BISTRICKÝ, Jan: *Das Dedikationsbild des Olmützer Kollektariums*. Zeitschrift für Kunstgeschichte 39, 1976, s. 3–11.
- BISTRICKÝ, Jan: *Ještě k dedikačnímu obrazu olomouckého kolektáře*. Umění 28, 1980, s. 382.
- BISTRICKÝ, Jan: *Studien zum Urkunden-, Brief- und Handschriftenwesen des Bischofs Heinrich Zdík von Olmütz*. Archiv für Diplomatik Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde 26, 1980, s. 135–258.
- BISTRICKÝ, Jan: *Písemnosti olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka*. Sborník archivních prací 33, 1983, s. 32–74.
- BISTRICKÝ, Jan: *Dvě poznámky k dedikačnímu obrazu olomouckého kolektáře*. Umění 36, 1988, s. 289–296.
- BISTRICKÝ, Jan: *Muž reformy na olomouckém stolci. Jindřich Zdík*. In: Jan, Libor – Drahoš, Zdeněk (edd.): *Osobnosti moravských dějin*. Brno 2006, s. 27–43.
- BISTRICKÝ, Jan – ČERVENKA, Stanislav: *Olomoucké Horologium. Horologium Olomucense. Kolektář biskupa Jindřicha Zdíka*. Olomouc – Praha 2011.
- BLÁHA, Josef: *K dokladům gramotnosti v olomouckých archeologických nálezech z období středověku (stily)*. Historická Olomouc XI. Olomouc 1998, s. 73–90.
- BLÁHOVÁ, Emilie: *Staroslověnské písemnictví v Čechách 10. století*. In: Reichertová, Květa – Bláhová, Emilie – Dvořáková, Vlasta – Huňáček, Václav (edd.): *Sázava. Památník staroslověnské kultury v Čechách*. Praha 1988, s. 55–69.
- BLÁHOVÁ, Marie: *Pražské školy předuniverzitního období*. Documenta Pragensia 11, 1993, s. 26–39.
- BLÁHOVÁ, Marie: *Artes und Bildung im mittelalterlichen Böhmen (vor der Gründung der Prager Universität)*. In: Craemer–Ruegenberg, Ingrid – Speer, Andreas (hg.): *Scientia und ars im Hoch- und Spätmittelalter*. Berlin–New York 1994 (Miscellanea Mediaevalia 22), s. 777–794.
- BLÁHOVÁ, Marie – FROLÍK, Jan – PROFANTOVÁ, Naďa: *Velké dějiny země Koruny české I. (Do roku 1197)*. Praha–Litomyšl 1999.
- BLÁHOVÁ, Marie: *Školy a vzdělání v přemyslovských Čechách*. In: Barciak, Antoni (ed.): *Kultura edukacyjna na Górnym Śląsku*. Katowice 2002, s. 324–384.
- BLÁHOVÁ, Marie: *Verschriftete Mündlichkeit in der böhmischen Chronik des Domherrn Cosmas*

- von Prag. In: Adamska, Anna – Mostert, Marco (edd.): *The Development of literate Mentalities in East Central Europe. Turnhout 2004 (Utrecht Studies in medieval Literacy 9)*, s. 323–342.
- BLÁHOVÁ, Marie: *Písenná kultura přemyslovských Čech*. In: Sommer, Petr – Třeštík, Dušan – Žemlička, Josef (edd.): *Přemyslovci. Budování českého státu*. Praha 2009, s. 508–529.
- BLÄNSDORF, Jürgen: *Fragment Gattungen und Editionsprobleme. Beispiele aus der antiken und mittelalterlichen Literatur*. In: Neurahser, Hanns Peter und Schmitz, Wolfgang (hg.): *Fragment und Makulatur. Überlieferungsstörungen und Forschungsbedarf bei Kulturgut in Archiven und Bibliotheken*. Wiesbaden 2015 (Buchwissenschaftliche Beiträge 91), s. 33–50.
- Boethius. *Poslední Říman*. Praha 1982.
- BOHÁČEK, Miroslav – ČADA, František: *Žerotínské rukopisy bludovské*. Sborník Národního muzea, řada C – lit. hist., sv. 3, 1958, č. 3–4, s. 51–221.
- BOHÁČEK, Miroslav – ČADA, František: *Beschreibung der mittelalterlichen Handschriften der Wissenschaftlichen Staatsbibliothek von Olmütz*, bearb. von Franz u. Maria Schäfer, hg. v. Hans-Bernard Harder u. Hans Rothe I–II. Köln–Weimar–Wien 1994–1998.
- BOLDAN, Kamil – URBÁNKOVÁ, Emma: *Rekonstrukce knihovny Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic. Katalog inkunábulí roudnické lobkovické knihovny*. Praha 2009.
- BOLDAN, Kamil: *Knihvazačská dílna františkánského kláštera v Chebu*. In: Boldan, Kamil–Marek, Jindřich (edd.): *Libri catenati Egrenses. Knihy a knihovna chebských františkánů v pozdním středověku a raném novověku*. Praha 2013, s. 111–146.
- BOLELUCKÝ, Matthias Benedictus: *Rosa Boemica sive Vita s. Woytiechi agnomine Adalberti, Pragensis episcopi I*. Pragae: typis Urbani Goliass 1668.
- BONELLI, Giuseppe: *Codice paleografico lombardo (secolo VIII.)*. Milano 1908.
- BOSHOF, Eugen: *Das ostfränkische Reich und die Slawenmission im 9. Jahrhundert: die Rolle Passaus*. In: BAUER, Dieter R. (hg.): *Mönchtum – Kirche – Herrschaft 750–1000*. Sigmaringen 1998, s. 63–71.
- BRADA, Vojtěch: *Nález notovaných pergamenů v kroměřížské knihovně*. Sborník Uměleckohistorického muzea v Kroměříži 1969, s. 97–109 + obr. příl. XIII–XVI.
- BRANDT, Michael–EGGEBRECHT, Arne (hg.): *Bernward von Hildesheim und das Zeitalter der Ottonen. Katalog der Ausstellung Hildesheim 1993 I–II*. Hildesheim 1993.
- BREDEHORN, Karin – POWITZ, Gerhard: *Die Handschriften der Stadt- u. Universitätsbibliothek Frankfurt am Main III. Die Mittelalterlichen Handschriften der Gruppe Manuscripta latina*. Frankfurt am Main 1979.
- BRESSLAU, Harry – KLEWITZ, Hans-Walter: *Handbuch der Urkundenlehre für Deutschland und Italien II.2*. Leipzig 1931².
- BRETHOLZ, Berthold: *Das mährische Landesarchiv. Seine Geschichte, seine Bestände*. Brünn 1908.
- BRETHOLZ, Berthold: *Moravský zemský archiv. (Jeho dějiny a jeho sbírky)*. Brno 1908.
- BRETHOLZ, Berthold: *Lateinische Paläographie*. Leipzig–Berlin 1926³. (Grundriss der Geschichtswissenschaft, Bd. I, Abt. 1).
- BRODSKÝ, Pavel – PETR, Stanislav – TOŠNEROVÁ, Marie: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice I. Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven*. Praha 1995.
- BRODSKÝ, Pavel – HRADILOVÁ, Marta – PETR, Stanislav – TOŠNEROVÁ, Marie: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice II. Rukopisné fondy archivů v ČR*. Praha 1998.
- BRODSKÝ, Pavel – HRADILOVÁ, Marta – PETR, Stanislav – TOŠNEROVÁ, Marie: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice III. Rukopisné fondy muzeí a galerií v ČR*. Praha 2001.

- BRODSKÝ, Pavel – HRADILOVÁ, Marta – PETR, Stanislav – TOŠNEROVÁ, Marie: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice IV. Rukopisné fondy centrálních a církevních knihoven v ČR*. Praha 2004.
- BRODSKÝ, Pavel: *Katalog iluminovaných rukopisů Knihovny Národního muzea v Praze*. Praha 2000.
- BRODSKÝ, Pavel: *Iluminované rukopisy českého původu v polských sbírkách*. Studie o rukopisech – Monographia, sv. IX. Praha 2004.
- BRUCKNER, Albert: *Scriptoria medii aevi Helvetica I–XIV*. Genf 1935–1978.
- BRUCKNER, Albert – MARICHAL, Robert: *Chartae Latinae Antiquiores. Facsimile-edition of the Latin charters prior to the ninth century I–II*. (Basel–Zürich). Olten 1954–1956.
- BRUNHÖLZL, Franz: *Geschichte der lateinischen Literatur des Mittelalters I*. Bd.: Von Cassiodor bis zum Ausklang der karolingischen Erneuerung, München 1975; II. Bd.: Die Zwischenzeit vom Ausgang des karolingischen Zeitalters bis zur Mitte des elften Jahrhunderts. München 1992.
- BRYCH, Vladimír: *Železné předměty z Ostrova u Davle ve sbírce Národního muzea (k méně známým stránkám hmotné kultury středověkého kláštera)*. In: Brych, Vladimír – Stehlíková, Dana (edd.): 1000 let kláštera na Ostrově (999–1999). Sborník příspěvků k jeho hmotné kultuře v raném a vrcholném středověku. Praha 2003, s. 103–120.
- BURSILL–HALL, Geoffrey L.: *A census of medieval latin grammatical manuscripts*. Stuttgart–Bad Cannstatt 1981.
- CIPOLLA, Carlo: *Codici Bobbiesi della Biblioteca nazionale universitaria di Torino* (Atlante di novanta tavole + testo). Milano 1907 (Collezione paleografica Bobbiese I).
- CLEMENS, Raymond–GRAHAM, Timothy: *Introduction to Manuscript Studies*. Ithaca–London 2007.
- ČÁDA, František: *Rukopisy knihovny státního zámku v Kynžvartě*. Praha 1965.
- ČÁDA, František: *Znojenské rukopisy*, Jižní Morava. Vlastivědný sborník 1975/II, s. 33–57.
- ČERNÝ, Pavol: *Horologium olomoucké opět po dvaceti letech. Několik poznámek k jeho iluminátorské výzdobě*. In: *Historia artium IV*. Sborník k osmdesátým narozeninám prof. PhDr. Rudolfa Chadrabý, CSc. Acta UP Olomucensis. Facultas philosophica, Philosophica – aethetica 23, 2002, s. 87–110.
- ČERNÝ, Pavol: *Evangeliař zábrdovický a Svatovítská apokalypsa*. Praha 2004.
- ČERNÝ, Pavol a kol.: *Du bon du coeur*. Poklady francouzského středověkého umění v českých a moravských sbírkách. Olomouc 2006.
- ČERVENKA, Stanislav: *Poznámky k olomouckým liturgickým a hudebním rukopisům z doby před 13. stoletím*. In: *Historická Olomouc a její současné problémy VIII*. Tématický sborník příspěvků zaměřených na problematiku kultury v Olomouci 10.–13. století s přihlédnutím k širším vývojovým a územním souvislostem. Olomouc 1990, s. 91–111.
- ČEŠKA, Josef: *Textová kritika ve filologické praxi*. Brno 1973.
- ČONDL, Karel: *První školy v Čechách a na Moravě*. Pedagogika 13, 1963, s. 697–709.
- DANIEL, Natalia: *Handschriften des zehnten Jahrhunderts aus der Freisinger Dombibliothek*. München 1973 (Münchener Beiträge zur Mediävistik und Renaissance-Forschung 11).
- DELISLE, Léopold: *Le cabinet des manuscrits de la bibliothèque impériale I–III*. Paris 1868–1881; *Planches d'écritures anciennes*. Paris 1881.
- DENIS, Michael: *Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini aliarumque occidentis linguarum I.1*. Wien 1793.
- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis rukopisů knihovny augustiniánů na Starém Brně*. Praha 1957. (Soupisy rukopisů fondů Universitní knihovny v Brně 1).

- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis rukopisů knihovny františkánů v Dačicích*. Brno 1957.
- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis rukopisů mikulovské dietrichsteinské knihovny*. Praha 1958. (Soupisy rukopisů fondů Universitní knihovny v Brně 2).
- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis rukopisů z knihovny minoritů v Brně, františkánů v Moravské Třebové a premonstrátů v Nové Říši*. Praha 1959. (Soupisy rukopisů fondů Universitní knihovny v Brně 3).
- DOKOUPIL, Vladislav: *Tisky 16. století z knihovny benediktinů v Rajhradě*. Brno 1959.
- DOKOUPIL, Vladislav: *Tisky 16. století z knihovny premonstrátů v Nové Říši*. Brno 1960.
- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis rukopisů knihovny benediktinů v Rajhradě*. Praha 1966. (Soupisy rukopisů fondů Universitní knihovny v Brně 4).
- DOKOUPIL, Vladislav: *Soupis prvotisků z fondů Universitní knihovny v Brně*. Praha 1970.
- DOKOUPIL, Vladislav – VOBR, Jaroslav: *Tisky 16. století v Universitní knihovně v Brně I (A–J); II (K–Ž); III (Rejstříky)*. Brno 1970. (Soupisy tisků 16. století z fondů Universitní knihovny v Brně 6).
- DOKOUPIL, Vladislav – VOBR, Jaroslav: *Tisky 16. století ve Státní vědecké (dříve Universitní) knihovně v Brně, přírůstky 1968–1978 I (A–K); II (L–Ž)*. Brno 1981. (Soupisy tisků 16. století z fondů Universitní knihovny v Brně 10).
- DOKOUPIL, Vladislav – BAR, Přemysl: *Soupis rukopisů dačických františkánů*. Brno 2011.
- DOLCH, Walther: *Katalog der deutschen Handschriften der k. k. öff. und Universitätsbibliothek zu Prag, I (Die Handschriften bis etwa z. J. 1550)*. Prag 1909.
- DOSTÁLOVÁ, Růžena: *Antika a česká kultura*. Listy filologické 113, 1990, s. 151–153.
- DRAGOUN, Michal: *Zlomek kalendáře premonstrátského kláštera v Hradišti u Olomouce z 3. čtvrtiny 12. století*. In: Panic, Idzi (ed.): *Średniowiecze polskie i powszechnie 1*. Katowice 1999, s. 75–85.
- DUŠKOVÁ, Sáša: *Studie k českému diplomatáři 2. Listiny kladrubské*. Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university II, 1953, s. 285–303.
- EBEN, David: *Eine unbekannte Quelle zum Prager Offizium des hl. Adalbert*. Hudební věda 51, 2014, s. 7–20.
- EDER, Christine Elisabeth: *Die Schule des Klosters Tegernsee im frühen Mittelalter im Spiegel der Tegernseer Handschriften*. Studien und Mitteilungen zur Geschichte des Benediktinerordens und seiner Zweige 83, 1972, s. 6–155.
- EHRLE, Franciscus – LIEBAERT, Paulus: *Specimina codicum latinorum Vaticanorum*. Berolini-Lipsiae 1927².
- ELBEL, Petr: *Hospodářské zázemí kláštera Hradiště u Olomouce v 11. a 12. století*. In: Jan, Libor – Obšusta, Petr (edd.): *Ve stopách sv. Benedikta*. Sborník příspěvků z konference Středověké kláštery v zemích Koruny české konané ve dnech 24.–25. května 2001 v Třebíči. Brno 2002. (Disputationes Moraviae 3), s. 39–56.
- EMBACH, Michael: *Die Bibliothek des Mittelalters als Wissensraum. Kanonizität und strukturelle Mobilisierung*. In: Becker, Julia – Licht, Tino – Weinfurter, Stefan (hg.): *Karolingische Klöster. Wissenstransfer und kulturelle Innovation*. Berlin–München–Boston 2015 (Materiale Textkulturen 4), s. 53–69.
- ENGSTOVÁ, Kateřina: *Osudy evangeliáře Cim. 2 a plenáře v pražské katedrále. Korunovační evangeliář českých králů?* In: Hrdina, Jan – Doležalová, Eva – Kahuda, Jan (edd.): *Pater familias*. Sborník příspěvků k životnímu jubileu prof. dr. Ivana Hlaváčka. Praha 2002, s. 77–96.
- ERHART, Peter: *Die churrätische Minuskel*. In: Erhart, Peter – Hollenstein, Lorenz (hg.): *Mensch und Schrift im frühen Mittelalter*. St. Gallen 2006, s. 140–147.

- FIALA, Zdeněk: *Hlavní problémy politických a kulturních dějin českých v 9. a 10. století podle dnešních znalostí. (Pokus o strážlivý výklad)*. Československý časopis historický 14, 1966, s. 54–65.
- FLECKENSTEIN, Joseph: *Bildungsreform Karls des Großen*. LexMA 2, 1983, col. 187–189.
- FLODR, Miroslav: *Paleografické poznámky k rajhradskému rukopisu Adova Martyrologia*. Časopis Matice moravské 75, 1956, s. 323–338.
- FLODR, Miroslav: *Olomoucká kapitulní knihovna a její inventáře na počátku 15. století*. Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university C5, 1958, s. 76–97.
- FLODR, Miroslav: *Středověké seznamy rukopisů jako historický pramen*. Časopis Matice moravské 77, 1958, s. 1–28.
- FLODR, Miroslav: *Skriptorium olomoucké. K počátkům písařské tvorby v českých zemích*. Praha 1960. (Spisy university v Brně – Filosofická fakulta 65)
- FLODR, Miroslav: *Die griechische und römische Literatur in tschechischen Bibliotheken im Mittelalter und der Renaissance*. Brno 1966 (Spisy university v Brně – Filosofická fakulta 115)
- [FLODR, Miroslav]: *Rukopisná tradice antické literatury v českém středověku*. In: VARCL, Ladislav (red.): *Antika a česká kultura*. Praha 1978, s. 157–165.
- FOERSTER, Hans: *Mittelalterliche Buch- und Urkundenschriften*. Bern 1946.
- FOLTÝN, Dušan a kol.: *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*. Praha 2005.
- Fragment und Makulatur. Übertieferungsstörungen und Forschungsbedarf bei Kulturgut in Archiven und Bibliotheken*, hg. v. Hanns Peter NEUHEUSER und Wolfgang SCHMITZ. Wiesbaden 2015 (Buchwissenschaftliche Beiträge 91).
- FRIEDL, Antonín: *Illuminace Gumpoldovy legendy o sv. Václavu ve Wolfenbüttelu. K dějinám středověkého malířství v Čechách*. Facultas Philosophica Universitatis Carolinae Pragensis. Práce z vědeckých ústavů 13. Praha 1926.
- FRIEDL, Antonín: *Hilbert a Everwin. Románští malíři*. Praha 1927.
- FRIEDRICH, Gustav: *Památky umění písařského v Čechách i na Moravě*, seš. 1. Praha 1904.
- GALUSKA, Luděk: *Uherské Hradiště–Sady. Křesťanské centrum říše velkomoravské*. Brno 1996.
- GAMBER, Klaus: *Codices liturgici latini antiquiores P*. Freiburg 1968.
- GANZ, David: *Corbie in the Carolingian Renaissance*. Sigmaringen 1990 (Beihefte der Francia 20).
- GANZ, David: *Die karolingische Minuskel*. In: Erhart, Peter – Hollenstein, Lorenz (hg.): *Mensch und Schrift im frühen Mittelalter*. St. Gallen 2006, s. 153–155.
- Gesamtkatalog der Wiegendrucke I–X*. Leipzig – Berlin – Stuttgart 1925–1994.
- GILISSEN, Léon: *L'expertise des écritures médiévales*. Recherche d'une méthode avec application à un manuscrit du XIe siècle: le Lectionnaire de Lobbes: Codex Bruxellensis 18018. Gand 1973. (Les publications de Scriptorium 6)
- GILISSEN, Léon: *Prolégomènes à la codicologie*. Recherches sur la construction des cahiers et la mise en page des manuscrits médiévaux. Gent 1977 (Les publications de Scriptorium 7).
- GLAUCHE, Günter: *Schullektüre im Mittelalter*. München 1970.
- GLONEK, Jiří: *Knihvazačská dílna olomouckých kartuziánů*. In: Krušínský, Rostislav – Vintrová, Tereza (edd.): *Bibliotheca antiqua 2013*. Olomouc 2013, s. 40–61 + obrazová dokumentace na s. 188–190.
- GRAUS, František: *Slovanská liturgie a písemnictví v přemyslovských Čechách*. Československý časopis historický 14, 1966, s. 473–495.
- GRAUS, František: *Böhmen zwischen Bayern und Sachsen. Zur böhmischen Kirchengeschichte des 10. Jahrhunderts*. Historica XVII. Praha 1969, s. 5–42.

- GRUNDMANN, Herbert: *Litteratus – illitteratus*. Archiv für Kulturgeschichte 40, 1958, s. 1–65.
- GSELL, Benedict: *Verzeichniss der Handschriften in der Bibliothek des Stiftes Heiligenkreuz*. In: *Handschriften-Verzeichnisse I*. Wien 1891 (Xenia Bernardina II.1), s. 115–272.
- HAIDINGER, Alois – LACKNER, Franz: *Die Bibliothek und das Skriptorium des Stiftes Heiligenkreuz unter Abt Gottschalk (1134/1147)*. Codices manuscripti et impressi. Zeitschrift für Buchgeschichte – Supplementum 11, 2015.
- HAMANOVÁ, Pavlína: *Z dějin knižní vazby od nejstarších dob do konce XIX. století*. Praha 1959.
- HANSEN, Silke: *Die Rechtscorpore in den Handschriften Clm 3853, Heiligenkreuz 217 und Par. Lat. 3878*. Magisterarbeit im Fach Geschichte in Tübingen, Wintersemester 1991/1992.
- HAUCK, Albert: *Kirchengeschichte Deutschlands III*. Leipzig 1920.
- HAUKE, Hermann: *Katalog der lateinischen Handschriften der Bayerischen Staatsbibliothek München: Clm 27270–27499*. Wiesbaden 1975.
- HAVEL, Dalibor: *Fragmenta Brunensia. (Paleograficko-kodikologický příspěvek k fragmentárně zachovaným latinským literárním památkám do X. století uloženým na našem území)*. Brno 2003 (Netištěná rigorózní práce FF MU).
- HAVEL, Dalibor: *Brněnské zlomky Jeronýmova výkladu na Izajášovo proroctví*. In: Borovský, Tomáš – Jan, Libor – Wihoda, Martin (edd.): *Ad vitam et honorem. Profesoru Jaroslavu Mezníkovi přátelé a žáci k pětasedmdesátým narozeninám*. Brno 2003, s. 67–85.
- HAVEL, Dalibor: *Nález zlomku Řehole sv. Benedikta z 11. století v pražském Klementinu*. In: Krmíčková, Helena – Pumprová, Anna – Růžičková, Dana – Švanda, Libor (edd.): *Querite primum regnum Dei. Sborník příspěvků k poctě Jany Nechutové*. Brno 2006, s. 345–355.
- HAVEL, Dalibor: *Die Rolle von Nachahmungen in der Entwicklung der böhmischen Urkundenschrift*. In: Kresten, Otto – Lackner, Franz (éd.): *Régionalisme et internationalisme. Problèmes de paléographie et de codicologie du Moyen Âge. Actes du XVe colloque du Comité International de paléographie latine (Vienne, 13–17 septembre 2005)*. Wien 2008, s. 269–277. (Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters IV.5).
- HAVEL, Dalibor: *K benediktinskému skriptoriu v Klášterním Hradisku u Olomouce ve 12. století*. In: Červená, Radana – Čermáková, Jana – Mitáček, Jiří (red.): *Campana Codex Civitas. Miroslao Flodr octogenario*. Brno 2009, s. 136–176.
- HAVEL, Dalibor: *Zu den ältesten Handschriftenfragmenten aus böhmischen und mährischen Sammlungen*. In: Gastgeber, Christian – Glassner, Christina – Holzner-Tobisch, Kornelia – Spreitzer, Renate (hg.): *Fragmente. Der Umgang mit lückenhafter Quellenüberlieferung in der Mittelalterforschung. Akten des internationalen Symposiums des Zentrums Mittelalterforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften Wien, 19.–21. März 2009*. Wien 2010, s. 121–130.
- HAVEL, Dalibor: *Rukopisy a listiny z doby episkopátu olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka*. In: Hrbáčová, Jana (red.): *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*. Katalog výstavy. Olomouc 2009, s. 78–87.
- HERMANN, Julius H.: *Die deutschen romanischen Handschriften*. In: *Beschreibendes Verzeichnis der illuminierten Handschriften in Österreich VIII/2*. Leipzig 1926.
- HESSEL, Alfred: *Studien zur Ausbreitung der karolingischen Minuskel II*. Archiv für Urkundenforschung 8, 1923, s. 16–25.
- HESSEL, Alfred: *Zur Entstehung der karolingischen Minuskel*. Archiv für Urkundenforschung 8, 1923, s. 201–214 (s 1 tab. přílohou).

- HESSEL, Alfred: *Geschichte der Bibliotheken. Ein Überblick von ihren Anfängen bis zur Gegenwart*. Göttingen 1925.
- HILSCH, Peter: *Die Bischöfe von Prag in der frühen Stauferzeit. Ihre Stellung zwischen Reichs- und Landesgewalt von Daniel I. (1148–1167) bis Heinrich (1182–1197)*. München 1969 (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum 22).
- HILSCH, Peter: *Der Bischof von Prag und das Reich in sächsischer Zeit*. Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters 28, 1972, s. 1–41.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Středověké soupisy knih a knihoven v českých zemích*. Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica. Monographia XI, 1965. Praha 1966.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Nachträge zu den böhmischen mittelalterlichen Bücher- und Bibliotheksverzeichnissen*. Mediaevalia Bohemica I/2, 1969, s. 306–315.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Przyczynę do czesko-polskich kontaktów książkowych za panowania Przemysława*. Archiva, Biblioteki i Muzea Kościelne 33, 1976, s. 313–328.
- [HLAVÁČEK, Ivan]: *Antická literatura v českých knihovnách do doby poděbradské*. In: VARCL, Ladislav (red.): Antika a česká kultura. Praha 1978, s. 166–173.
- HLAVÁČEK, Ivan: *O výrobě a distribuci knih v Praze do rozšíření knihtisku*. Documenta Pragensia 10/1, 1990, s. 2–21.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Úvod do latinské kodikologie*. Praha 1994².
- HLAVÁČEK, Ivan: *Kláštery a jejich školství v Čechách v době předhusitské*. In: Derwich, Marek – Pobóg-Lenartowicz, Anna (red.): Klasztor w społeczeństwie średniowiecznym i nowożytnym. Opole–Wrocław 1996, s. 241–246.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Přehledné dějiny českých a moravských knihoven do počátku novověku (cca 1526)*. In: Cejpek, Jiří a kol.: Dějiny knihoven a knihovnictví. Praha 2002, s. 79–114.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Rukopisy, jejich funkce a čtenáři v českém státě od nejstarších dob do husitství. Stručný nástin problematiky*. In: Hlaváček, Ivan: *Knihy a knihovny v českém středověku. Studie k jejich dějinám do husitství*. Praha 2005, s. 19–35 (původně otištěno v: Studie o rukopisech 12, 1973, s. 33–51).
- HLAVÁČEK, Ivan: *Die Formung der westslavischen Schrift, Buch- und Bibliothekskultur unter dem Einfluss der lateinischen Kirche*. In: Gli Slavi Occidentali e Meridionali nell'alto Medioevo 2. Spoleto 1983 (Settimane di Studio del Centro Italiano di Studi sull'alto Medioevo), s. 701–738.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Příspěvky k starším dějinám knihovny břevnovského kláštera. (Od nejstarších dob do roku 1420)*. In: Hlaváček, Ivan: *Knihy a knihovny v českém středověku. Studie k jejich dějinám do husitství*. Praha 2005, s. 36–52 (původně in: Hlaváček, Ivan – Bláhová, Marie (edd.): Milénium břevnovského kláštera (993–1993). Sborník statí o jeho významu a postavení v českých dějinách. Praha 1993, s. 53–65).
- HLAVÁČEK, Ivan: *Marginale Überlegungen zum Studium der nichtdiplomatischen Schriftkultur des frühen Mittelalters in Böhmen*. In: Adamska, Anna – Mostert, Marco (edd.): The Development of literate Mentalities in East Central Europe. Turnhout 2004 (Utrecht Studies in medieval Literacy 9), s. 541–546.
- HLAVÁČEK, Ivan: *Knihy v českém státě v době předhusitské. Několik poznámek a reflexí*. In: Hlaváček, Ivan: *Knihy a knihovny v českém středověku. Studie k jejich dějinám do husitství*. Praha 2005, s. 136–155.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Pražská metropolitní kapitula, její samospráva a postavení [do] doby husitské*. Sborník historický 19, 1972, s. 5–48.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Nejstarší břevnovský rukopis*. In: Hlaváček, Ivan – Bláhová, Marie (edd.):

- Milénium břevnovského kláštera (993–1993). Sborník statí o jeho významu a postavení v českých dějinách. Praha 1993, s. 41–52.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Benediktini v českých zemích ve středověku*. In: Bláhová, Marie – Hlaváček, Ivan (edd.): *Břevnov v českých dějinách*. Praha 1997, s. 7–24.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – KAŠPAR, Jaroslav – EBELOVÁ, Ivana: *Paleografická čítanka*. Praha 2000².
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Kodex Reg. lat. 14 – Evangeliář sv. Václava nebo sv. Vojtěcha?* In: Mikulicová, Mlada – Kubín, Petr (edd.): *In omnibus caritas*. K počtě devadesátých narozenin prof. ThDr. Jaroslava Kadlece. Sborník Teologické fakulty Univerzity Karlovy, sv. IV. Praha 2002, s. 203–232.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Několik úvah o kapitulách v českém středověkém státě*. In: Hrdina, Jan – Maříková, Martina (edd.): *Kapituly v zemích Koruny české a v Uhrách ve středověku*. Documenta Pragensia – Supplementa 2. Praha 2011, s. 9–44.
- HLINOMAZ, Milan: *Přehled tepelských prvotisků. Incunabula quae in Bibliotheca Teplensis asservantur*. *Minulostí Západočeského kraje* 35, 2000, s. 167–243.
- HLINOMAZ, Milan: *Postinkunábule a paleotypy v knihovně Kláštera premonstrátů Teplá*. *Minulostí Západočeského kraje* 36, 2001, s. 147–253.
- HOFFMANN, František: *Soupis rukopisů premonstrátského kláštera v Teplé I–II*. Praha 1999.
- HOFFMANN, František: *Soupis rukopisů Státního okresního archivu v Jihlavě*. Jihlava 2001.
- HOFFMANN, Hartmut: *Buchkunst und Königtum im ottonischen und frühsalischen Reich*. Stuttgart 1986 (MGH Schriften 30/I–II).
- HOFFMANN, Hartmut: *Bamberger Handschriften des 10. und des 11. Jahrhunderts*. Hannover 1995 (MGH Schriften 39).
- HOFFMANN, Hartmut: *Bernhard Bischoff und die Paläographie des 9. Jahrhunderts*. *Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters* 55, 1999, s. 549–590.
- HOFFMANN, Hartmut: *Schreibschulen des 10. und des 11. Jahrhunderts im Südwesten des Deutschen Reichs*. Hannover 2004 (MGH Schriften 53/I–II).
- HOFFMANN, Hartmut: *Schreibschulen und Buchmalerei. Handschriften und Texte des 9.–11. Jahrhunderts*. Hannover 2012 (MGH Schriften 65).
- HORÁLEK, Karel: *Rajhradské Martyrologium Adonis a otázka české cyrilice*. *Listy filologické* 66, 1939, s. 23–43.
- HORČÍČKA, Adalbert: *Eine Handschrift des Klosters Ostrow aus dem Jahre 1403*. *Mittheilungen des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen* 37, 1899, s. 308–324.
- CHATELAIN, Émile: *Paléographie des classiques latins I*, Paris 1884–1892; *II*. Paris 1894–1900.
- CHROUST, Anton: *Monumenta palaeographica. Denkmäler der Schreibkunst des Mittelalters*, Ser. I–II. München 1902–1917; Ser. III. Leipzig 1931–1940.
- IHM, Maximilianus: *Palaeographia Latina*. (Text + Tafeln). Leipzig 1909.
- JAGOŠOVÁ, Anna: *Diplomata Bohemiae et Moraviae antiquissima. Prolegomena k CDB I*. Brno 2015 (Disertační práce FF MU).
- JAN, Libor: *Altmähren zwischen Osten und Westen*. In: *Der heilige Prokop, Böhmen und Mitteleuropa. Colloquia mediaevalia Pragensia IV*. Praha 2005, s. 273–288.
- JAN, Libor: *Die Pfarrorganisation in Böhmen und Mähren*. In: Kruppa, N. (ed.): *Pfarreien im Mittelalter*. (Deutschland, Polen, Tschechien und Ungarn im Vergleich). Göttingen 2008, s. 183–199.
- JAROŠOVÁ, Markéta – LOMÍČKOVÁ, Radka (edd.): *Ora et labora. Vybrané kapitoly z dějin kultury benediktinského řádu*. Praha 2013.
- KALHOUS, David: *Anatomy of a Duchy. The Political and Ecclesiastical Structures of Early Přemys-*

- lid Bohemia*. Leiden–Boston 2012 (East Central and Eastern Europe in the Middle Ages 450–1450, sv. 19).
- KALHOUS, David: *Svatováclavská úcta v říši před r. 1200. Poznámky k nejsaršímu rukopisnému dochování Crescente fide (BAV)*. *Studia historica Brunensia* 60, 2013, s. 11–23.
- KALHOUS, David: *Problémy formování církevní správy v českých zemích v raném středověku*. *Studia mediaevalia Bohemica* 7, 2015, s. 7–36.
- KALHOUS, David: *Sdílení paměti? K otázce významu a rozšíření historického povědomí v době přemyslovské*. *Studia historica Brunensia* 62, 2015, s. 33–59.
- KALHOUS, David: *East Meets West, West Meets East?: Constructing Difference in First Life of St Adalbert and in the Life of St Neilos*. In: Crostini, Barbara – Angeli Marzaku, Ines (ed.): *Greek Monasticism in Southern Italy. The Life of Neilos in Context*. (v tisku)
- KALOUSEK, Josef: *Kalendář českého původu z prostředka 12. století*. *Časopis Musea Království českého* 76, 1902, s. 159–165.
- Karolingische Klöster. Wissenstransfer und kulturelle Innovation*. Hg. v. Becker, Julia – Licht, Tino – Weinfurter, Stefan. Berlin–München–Boston 2015 (Materiale Textkulturen 4).
- Katalog der Boczek'schen Sammlung* – rukopisný katalog k fondu G1 v MZA Brno.
- KERNBACH, Anna: *Vincenciova a Jarlochova kronika v kontextu svého vzniku. K dějepiscetví přemyslovského období*. Brno 2010 (Knihnice Matice moravské 28).
- KLAUSNEROVÁ, Eva: *Prvotisky Státní vědecké knihovny v Plzni*. Plzeň 1990.
- KLUGSEDER, Robert (unter Mitarbeit von Alexander RAUSCH): *Ausgewählte mittelalterliche Musikfragmente der Österreichischen Nationalbibliothek Wien*. *Codices manuscripti. Zeitschrift für Handschriftenkunde – Supplementum* 5. Purkersdorf 2011.
- KOCMAN, Alois – MUSILOVÁ, Milada – PLETKA, Václav – RADIMSKÝ, Jiří – ŠVÁBENSKÝ, Mojmír – TRANTÍREK, Miroslav – URBÁNKOVÁ, Libuše – WURMOVÁ, Milada: *Průvodce po Státním archivu v Brně*, sv. 1. Brno 1954.
- KOHOUTEK, Jiří: *Výzkum benediktýnského kláštera Hradisko u Olomouce*. In: Jan, Libor – Obšuta, Petr (edd.): *Ve stopách sv. Benedikta. Sborník příspěvků z konference Středověké kláštery v zemích Koruny české konané ve dnech 24.–25. května 2001 v Třebíči*. Brno 2002. (*Disputationes Moraviae* 3), s. 211–217.
- KOZINA, Jiří: *K provenienci tzv. Misálu Miška z Ovence*. *Studie o rukopisech* 34, 2001, s. 17–41.
- KOZINOVÁ, Markéta: *Provenience misálu XVIII E 16 Knihovny Národního muzea v Praze*. *Studie o rukopisech* 34, 2001, s. 43–50.
- KUBÍK, Viktor: *K proměnám benediktýnských skriptorií v latinské Evropě a u nás v kontextu ostatních druhů umění (600–1300)*. In: Jarošová, Markéta–Lomičková, Radka (edd.): *Ora et labora. Vybrané kapitoly z dějin kultury benediktinského řádu*. Praha 2013, s. 90–135.
- KUBÍK, Viktor: *Knížní kultura a iluminace*. In: *Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300*. Praha 2014, s. 185–225.
- KUBÍN, Petr: *Sedm přemyslovských kultů*. Praha 2011 (Opera Facultatis theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis – *Historia et historia atrium* 12).
- LAUER, Philip – SAMARAN, Charles: *Les diplômes originaux des Mérovingiens*. Paris 1908.
- LEHMANN, Paul: *Lateinische Paläographie bis zum Siege der karolingischen Minuskel*. Leipzig–Berlin 1925 (Einleitung in die Altertumswissenschaft I.10), s. 38–68.
- LEHMANN, Paul: *Erforschung des Mittelalters. Ausgewählte Abhandlungen und Aufsätze*. Leipzig 1941.
- LIEBAERT, Paul: *Some Early Scripts of the Corbie Scriptorium*. In: Lindsay, Wallace Martin (ed.): *Palaeographia latina I*. Oxford 1922, s. 62–66 + Plate II–V.

- LIFKA, Bohumír – ZINK, Karel: XXXIII. knižní aukce – zámecké knihovny (*Knihovna Thunů-Hohensteinů*) [aukční katalog]. Praha 1933.
- LIFKA, Bohumír – ZINK, Karel: XXXVII. knižní aukce – zámecké knihovny (*Zbytek knihovny Thunů-Hohensteinů, Kankova knihovna z Jetřichovic, Bohemica z východočeského zámku*) [aukční katalog]. Praha 1934.
- LIFKA, Bohumír: *Kvasice a děčínská thunovská knihovna*. Moravský bibliofil 11, č. 2–3, 1934, s. 36–40.
- LICHT, Tino: *Beobachtungen zum Lorscher Skriptorium in karolingischer Zeit*. In: Becker, Julia – Licht, Tino – Weinfurter, Stefan (hg.): *Karolingische Klöster. Wissenstransfer und kulturelle Innovation*. Berlin–München–Boston 2015 (*Materiale Textkulturen* 4), s. 145–162.
- LINDSAY, Wallace Martin: *Notae latinae. An account of abbreviation in latin mss. of the early minuscule period (c. 700–850)*. Cambridge 1915.
- LINDSAY, Wallace Martin: *The Letters in Early Latin Minuscule (till c. 850)*. In: Lindsay, Wallace Martin (ed.): *Palaeographia latina I*. Oxford 1922, s. 7–61 + Plate I.
- LINDSAY, Wallace Martin: *The (Early) Lorsch Scriptorium*. In: Lindsay, Wallace Martin (ed.): *Palaeographia latina III*. Oxford 1924, s. 5–48.
- LINDSAY, Wallace Martin – LEHMANN, Paul: *The (Early) Mayence Scriptorium*. In: Lindsay, Wallace Martin (ed.): *Palaeographia latina IV*. Oxford 1925, s. 15–39.
- LOEW, Elias Avery [= LOWE]: *The Beneventan Script. A History of The South Italian Minuscule*. Oxford 1914.
- LÖFFLER, Karl: *Zur Frage einer Konstanzer Schreibschule in karolingischer Zeit*. In: Lindsay, Wallace Martin (ed.): *Palaeographia latina V*. Oxford 1927, s. 5–27.
- LÖFFLER, Karl: *Einführung in die Handschriftenkunde*. Leipzig 1929.
- LÖFFLER, Klement: *Deutsche Klosterbibliotheken*. Bonn–Leipzig 1922² (Bücherei der Kultur und Geschichte 27).
- LOUBIER, Jean: *Der Bucheinband in alter und neuer Zeit*. In: Sponcel, J. L. (hg.): *Monographien des Kunstgewerbes*. Bd. X. Berlin–Leipzig [1904].
- LOUDA, Jiří: *Soupis prvotisků Universitní knihovny v Olomouci a její pobočky v Kroměříži*. Praha 1956.
- LOWE, Elias Avery: *A hand-list of half-uncial manuscripts*. In: *Miscellanea Francesco Ehrle. Scritti di storia e paleografia IV (Paleografia e diplomatica)*. Roma 1924.
- LOWE, Elias Avery: *Codices Lugdunenses antiquissimi*. Lyon 1924.
- LOWE, Elias Avery: *Codices Latini Antiquiores I–XI + Supl.* Oxford 1934–1971.
- MAAG, Natalie: *Alemannische Minuskel (744–856 n. Chr.). Frühe Schriftkultur im Bodenseeraum und Voralpenland*. Stuttgart 2014 (*Quellen und Untersuchungen zur Lateinischen Philologie des Mittelalters* 18).
- MAAS, Paul: *Textkritik*. Leipzig 1950².
- MABILLON, Jean: *De re diplomatica libri VI*. Paris 1709².
- MADAS, Edit: *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Sopron*. Budapest 2006 (*Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae V*).
- MANITIUS, Max: *Geschichte der lateinischen Literatur des Mittelalters*. München 1911 (*Handbuch der klassischen Altertums-wissenschaft IX. 2/1*).
- MAREK, Jindřich – MODRÁKOVÁ, Renáta: *Zlomky rukopisů v Národní knihovně České republiky*. Praha 2006.
- MAŘÍKOVÁ, Martina: *České a moravské kapituly ve středověku – výběrová bibliografie po roce 1945*. In: Hrdina, Jan – Maříková, Martina (edd.): *Kapituly v zemích Koruny české a v Uhrách*

- ve středověku. *Documenta Pragensia – Supplementa 2*. Praha 2011, s. 269–284.
- MAŠEK, Petr: *Schloßbibliotheken unter der Verwaltung des Nationalmuseums in Prag*. In: Fabian, Bernhard (hg.): *Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa 2: Tschechische Republik*. Hildesheim–Zürich–New York 1997.
- MAŠÍN, Jiří: *Románské malířství*. In: *Dějiny českého výtvarného umění I/1*. Praha 1984, s. 103–128.
- MAZAL, Otto: *Die Salzburger Domkapitelbibliothek vom 10. bis zum 12. Jahrhundert*. In: Silagi, Gabriel (hg.): *Paläographie 1981. Colloquium des Comité International de Paléographie*. München, 15.–18. September 1981. Referate. München 1982 (Münchener Beiträge zur Mediävistik und Renaissance-Forschung 32), s. 71–91.
- MENTZ, Arthur: *Geschichte der griechisch-römischen Schrift bis zur Erfindung des Buchdrucks mit beweglichen Lettern*. Leipzig 1920.
- MERSIOWSKY, Mark: *Frühe elsässische Privaturkunden in St. Gallen*. In: Erhart, Peter – Hollenstein, Lorenz (hg.): *Mensch und Schrift im frühen Mittelalter*, s. 137–139.
- MEŘÍNSKÝ, Zdeněk: *České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu II*. Praha 2006.
- MEZEY, László: *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca universitatis Budapestiniensis*. Budapest 1983. (Fragmenta codicum in bibliothecis Hungariae I.1).
- MEZEY, László: *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca Seminarii cleri Hungariae centralis*. Budapest 1988. (Fragmenta codicum in bibliothecis Hungariae I.2).
- MILDE, Wolfgang: *Mittelalterliche Handschriften der Herzog August Bibliothek*. Frankfurt am Main 1972.
- MONACI, Ernesto: *Archivio paleografico italiano*. Roma 1882nn.
- MORDEK, Hubert: *Bibliotheca capitularium regum Francorum manuscripta. Überlieferung und Traditionszusammenhang der fränkischen Herrschererlasse*. München 1995 (MGH Hilfsmittel 15).
- MUSILOVÁ, Milada: *Sbírka rukopisů Františkova muzea v Brně (9.) 14.–19. století. Inventář*. Brno 1973.
- NECHUTOVÁ, Jana: *Latinská literatura českého středověku do roku 1400*. Praha 2000.
- NECHUTOVÁ, Jana: *Středověká latina*. Praha 2002.
- NEUHEUSER, Hanns Peter: *Fragmente liturgischer Handschriften aus der Tradition der Lateinischen Ritenfamilie*. In: Neuheuser, Hanns Peter – Schmitz, Wolfgang (hg.): *Fragment und Makulatur. Überlieferungsstörungen und Forschungsbedarf bei Kulturgut in Archiven und Bibliotheken*. Wiesbaden 2015 (Buchwissenschaftliche Beiträge 91), s. 163–189.
- Nomenclature des écritures livresques du IXe au XVIe siècle. Premier colloque international de paléographie latine Paris 28.–30. avril 1953*, edd. Bischoff, Bernhard – Lieftinck, Gerard Isaak – Battelli, Giulio. In: *Colloques internationaux du Centre national de la recherche scientifique: Sciences humaines 4*. Paris 1954.
- NOVOTNÝ, Václav: *Od nejstarších dob do smrti knžete Oldřicha*. Praha 1912 (České dějiny I/1).
- NOVOTNÝ, Václav: *Od Břetislava I. po Přemysla I.* Praha 1913 (České dějiny I/2).
- NOVÝ, Rostislav: *Listiny pražských biskupů XI.–XIV. století. (Diplomaticko-správní rozbor)*. Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica 5, 1960. Praha 1961.
- NOVÝ, Rostislav: *Městské knihy v Čechách a na Moravě 1310–1526*. Praha 1963.
- NOVÝ, Rostislav – SLÁMA, Jiří: *Slavníkovci ve středověkém písemnictví*. Praha 1987.
- NUSKA, Bohumil: *Typologie českých renesančních vazeb*. Historická knižní vazba 1964–1965. Liberc 1965, s. 19–145.
- NUSKA, Bohumil: *Práce středověkého knihvazače*. In: Bohatcová, Mirjam a kol.: *Česká kniha v proměnách staletí*. Praha 1990, s. 31–34.

- NUSKA, Bohumil: *Česká gotická vazba*. In: Bohatcová, Mirjam a kol.: *Česká kniha v proměnách staletí*. Praha 1990, s. 101–107.
- NUSKA, Bohumil: *Renesanční knihvazači, knihkupci a bibliofilské i měšťanské knihovny*. In: Bohatcová, Mirjam a kol.: *Česká kniha v proměnách staletí*. Praha 1990, s. 253–263.
- Otevří zahradu rajskou. *Benediktini v srdci Evropy 800–1300*. Praha 2014.
- PÁŘEZ, Jan – BRODSKÝ, Pavel: *Iluminované rukopisy strahovské knihovny*. Praha 2008.
- PATERA, Adolf: *České a starobulharské glossy XII století v latinském rukopise kapitulní knihovny v Praze*. Časopis Musea Království českého 52, 1878, s. 536–557.
- PATERA, Adolf – PODLAHA, Antonín: *Soupis rukopisů knihovny metropolitní kapitoly pražské I (A–E)*. Praha 1910; *II (F–P)*. Praha 1922.
- PÁTKOVÁ, Hana: *Česká středověká paleografie*. České Budějovice 2008.
- PAVEL, Raphael: *Beschreibung der im Stifte Hohenfurt befindlichen Handschriften*. Vindobonae 1891 (Xenia Bernardina II).
- PAVLÍKOVÁ, Marie: *O oltářních autentikách biskupa Daniela I*. Věstník Královské české společnosti nauk, tř. fil.-hist.-filologická 2, 1951, s. 1–21.
- PETZET, Erich – GLAUNING, Otto: *Deutsche Schrifttafeln des IX. bis XVI. Jahrhunderts aus Handschriften der K. Hof- und Staatsbibliothek in München*, Abt. I (Althochdeutsche Schriftdenkmäler des IX. bis XI. Jahrhunderts). München 1910.
- PIŤER, Bonaventura: *Thesaurus absconditus in argo seu monasterio Brzewnowiensi prope Pragam O. S. Benedicti*. Brunae: typis Emmanuelis Swoboda 1762.
- PLOCEK, Václav: *Catalogus codicum notis musicis instructorum, qui in Bibliotheca publica rei publicae Bohemicae socialisticae in Bibliotheca universitatis Pragensis servantur I*. Praegae 1973.
- PLOCEK, Václav: *Svatojiřské skriptorium*. Documenta Pragensia 10/1, 1990, s. 23–29.
- PODLAHA, Antonín – ŠITTLER, Eduard: *Album svatovojtěšské*. Praha 1897.
- PODLAHA, Antonín: *Poklad svatovojtěšský a knihovna kapitulní 2: Knihovna kapitulní v Praze*. In: *Soupis památek historických a uměleckých v Království českém od pravěku do počátku XIX. století*. Praha 1903.
- POULÍK, Josef: *Mikulčice. Sídlo a pevnost knížat velkomoravských*. Praha 1975.
- PRAŽÁK, Jiří: *Ke kritice českých aktů XII. stol.* Sborník archivních prací 8, 1958, s. 130–151.
- PRAŽÁK, Jiří: *Rukopisy křivoklátské knihovny*. Praha 1969.
- PRAŽÁK, Jiří: *Katalog rukopisů křižovnické knihovny, nyní deponovaných ve Státní knihovně České socialistické republiky v Praze*. Praha 1980.
- PRAŽÁK, Jiří: *Plaská knihovna v době husitské*. In: Pražák, Jiří: *Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií*. Praha 2006, s. 55–67 (původně otištěno in: *Studie o rukopisech* 2, 1963, s. 155–174).
- PRAŽÁK, Jiří: *Ke vzniku pražského Hildebertova kodexu*. In: Pražák, Jiří: *Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií*. Praha 2006, s. 97–113 (původně otištěno in: *Studie o rukopisech* 3, 1964, s. 47–72).
- PRAŽÁK, Jiří: *Nejstarší kodex břevnovské knihovny*. In: Pražák, Jiří: *Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií*. Praha 2006, s. 115–118 (původně otištěno in: *Folia diplomatica* 13, 1965, s. 29–32).
- PRAŽÁK, Jiří: *Názvosloví knižních písem v českých zemích I (11.–13. století)*. In: Pražák, Jiří: *Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií*. Praha 2006, s. 119–134 (původně otištěno v: *Studie o rukopisech* 4, 1965, s. 1–27).
- PRAŽÁK, Jiří: *Názvosloví knižních písem v českých zemích II (13.–15. století)*. In: Pražák, Jiří:

- Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 135–152 (původně otištěno v: Studie o rukopisech 5, 1966, s. 1–30 + 5 obr. příloh).
- PRAŽÁK, Jiří: *Souborný katalog rukopisů*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 185–206 (původně otištěno in: Studie o rukopisech 8, 1969, s. 65–103).
- PRAŽÁK, Jiří: *Pozůstatky Strahovské knihovny 12. století*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 221–226 (původně otištěno v: Strahovská knihovna 5–6, 1970–1971, s. 59–66).
- PRAŽÁK, Jiří: *Ke studiu skriptorií a knihoven doby přemyslovské*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 249–264 (původně otištěno in: Studie o rukopisech 12, 1973, s. 141–159).
- PRAŽÁK, Jiří: *Z počátků Strahovské knihovny*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 279–281 (původně otištěno in: Studie o rukopisech 13, 1974, s. 169–171).
- PRAŽÁK, Jiří: *K hodnocení katalogu datovaných rukopisů*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 461–471 (původně otištěno in: Studie o rukopisech 26, 1987–1988, s. 121–134).
- PRAŽÁK, Jiří: *K existenci strahovského skriptoria*. In: Pražák, Jiří: Výbor kodikologických a paleografických rozprav a studií. Praha 2006, s. 473–477 (původně otištěno in: Documenta Pragensia 10, 1990, s. 51–58).
- PRINZ, Joseph: *Die Annalen*. In: Die Corveyer Annalen. Textbearbeitung und Kommentar. Münster in Westfalen 1982 (Abhandlungen zur Corveyer Geschichtsschreibung 9).
- PROU, Maurice: *Manuel de paléographie. Recueil de fac-similés d'écritures du Ve au XVIIe siècle*. (Manuscrits Latins, Français et Provençaux). Paris 1904.
- PROU, Maurice – DE BOUARD, Alain: *Manuel de paléographie latine et française*. Paris 1924⁴.
- PUMPRLA, Václav: *Tisky vydané na území Čech a Moravy v letech 1501–1800*, sv. 1–12. Olomouc 1974–1979.
- PUMPRLA, Václav: *Krakovské tisky vydané v letech 1501–1800*. Olomouc 1979.
- PUMPRLA, Václav: *Tisky Budyšína, Cvikova, Drážďan, Zhořelce a Žitavy 1501–1800*. Olomouc 1981.
- PUMPRLA, Václav: *Vratislavské tisky z let 1501–1800*. Olomouc 1982.
- PUMPRLA, Václav: *Tisky z lékařství a příbuzných oborů z let 1501–1800*, sv. 1–6. Olomouc 1980–1988.
- PUMPRLA, Václav: *Tisky z let 1501–1600*, sv. 1–6. Olomouc 1990–1996.
- PUTNAM, Michael Courtney Jenkins: *Evidence for the Origin of the „Script of Luxeuil“*. Speculum. A Journal of Mediaeval Studies 38, 1963, s. 256–266.
- QUARG, Gunter: *Vom Kettenbuch zur Colage. Bucheinbände des 15. bis 20. Jahrhunderts aus den Sammlungen der Universitäts- und Staatsbibliothek Köln*. Köln 2002.
- RADÓ, Polycarpus: *Libri liturgici manuscripti bibliothecarum Hungariae et limitropharum regionum*, primaie partis editio revisa et aucta, cui et toti operi adlaboravit Ladislaus Mezey. Budapest 1973.
- RAND, Edward Kennard: *The Earliest Book of Tours*. Cambridge (Mass.) 1934 (Studies in the script of Tours 2).
- REED, Ronald: *Some Thoughts on Parchment for Bookbinding*. In: Rück, Peter (hg.): *Pergament: Geschichte – Struktur – Restaurierung – Herstellung*. Sigmaringen 1991, s. 217–220.
- Reimann Musiklexikon*, hg. v. Wilibald Gurlitt, II (Personenteil L–Z). Mainz 1961¹².

- RIEDL, Mirko: *Katalog prvotisků jihočeských knihoven*. Praha 1974.
- RIEDMANN, Josef: *Unbekannte frühkarolingische Handschriftenfragmente in der Bibliothek des Tiroler Landesmuseums Ferdinandeum*. Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung 84, 1976, s. 262–289.
- RÖSSLER, Stephan: *Verzeichniss der Handschriften der Bibliothek des Stiftes Zwettl*. In: Die Handschriften-Verzeichnisse der Cistercienser-Stifte I. Wien 1891 (Xenia Bernardina II,1), s. 93–479.
- RÜCK, Peter: *Die Fragmente aus der Lehrsammlung des Instituts für Historische Hilfswissenschaften*. In: Eisenlohr, Erika – Worm, Peter (hg.): *Fachgebiet Historische Hilfswissenschaften. Ausgewählte Aufsätze zum 65. Gebzrtstag von Peter Rück*. Marburg 2000 (Elementa diplomatca 9), s. 173–190.
- Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Sbírký Adolfa Patery a Čeňka Zírta*. Edd. DRAGOUN, Michal – MAREK, Jindřich. Praha 2012.
- Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Signatura I A*. Edd. BRČÁK, Marek – DOBIÁŠ, Dalibor – DRAGOUN, Michal – JAMBOROVÁ, Martina – MĚŘÍČKA, Matěj – VOLEKOVÁ, Kateřina. Praha 2014.
- Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Signatura I B a I C*. Edd. BENEŠ, Jiří – DOBIÁŠ, Dalibor – DRAGOUN, Michal – HALAMA, Ota – KLOSOVÁ, Markéta – LELKOVÁ, Iva – MĚŘÍČKA, Matěj. Praha 2015.
- Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Signatura I D, I E a I G*. Edd. BROM, Vlastimil – ČERMÁK, Václav – DRAGOUN, Michal – EBERSONOVÁ, Adéla – HALAMA, Ota – MAREK, Jindřich – SIXTOVÁ, Olga – SPURNÁ, Kateřina – TIMOFEJEV, Dmitrij – VISI, Tamás. Praha 2016.
- Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Signatura I K* (Dodatky ke sbírkám Adolfa Patery a Čeňka Zírta). Ed. DRAGOUN, Michal. Praha 2017.
- RYBA, Bohumil: *Nejstarší katalog rukopisů kláštera opatovického*. Studie o rukopisech 9, 1970, s. 57–77.
- RYBA, Bohumil: *Hymnarii s. XII reliquiae Altovadenses*. Studie o rukopisech 10, 1971, s. 229–235, s vyobrazeními na s. 323–329.
- RYBA, Bohumil: *Rufini Historiae monachorum reliquiae Altovadenses*. Studie o rukopisech 12, 1973, s. 161–173.
- RYBA, Bohumil: *Soupis rukopisů strahovské knihovny PNP v Praze III–VI/2*. Praha 1970–1979.
- RYBA, Bohumil: *Rukopisy kláštera ve Vyšším Brodě*. Dodatek. České Budějovice 1980.
- RYBA, Bohumil: *Soupis rukopisů a starých tisků do roku 1800 z fondů Krajské knihovny v Českých Budějovicích*, sv. 3 (Knihovny kláštera redemptoristů v Českých Budějovicích, biskupského semináře v Českých Budějovicích, kláštera minoritů v Českém Krumlově, prelatury v Českém Krumlově, kláštera cisterciáků ve Zlaté Koruně, kláštera františkánů v Bechyni, kláštera františkánů v Jindřichově Hradci, kláštera servitů v Nových Hradech, děkanství v Třeboni, kláštera cisterciáků ve Vyšším Brodě). České Budějovice 1985.
- RYŠÁNEK, František: *Kyrilské a jiné přípisky v rajhradském Martyrologiu Adově – padělky Han-kovy*. Listy filologické 76, 1953, s. 249–279.
- SALLMANN, Klaus (hg.): *Die Literatur des Umbruchs von der römischen zur christlichen Literatur (117 bis 284 n. Chr.)*. In: Herzog, Reinhart – Schmidt, Peter Lebrecht (hg.): *Handbuch der lateinischen Literatur der Antike IV*. München 1997.
- SAMARAN, Charles – MARICHAL, Robert: *Catalogue des manuscrits en écriture latine (portant des indications de date, de lieu ou de copiste) I*. (Musée Condé et Bibliothèques Parisiennes). Paris 1959; II. (Bibliothèque Nationale, fonds latin N°s 1 à 8.000). Paris 1962; III.

- (Bibliothèque Nationale, fonds latin N°s 8.001 à 18.613). Paris 1974; V. (Est de la France). Paris 1965; VI. (Bourgogne, Centre sud-est et sud-ouest de la France). Paris 1968.
- SANTIFALLER, Leo: *Beiträge zur Geschichte der Beschreibstoffe im Mittelalter. Mit besonderer Berücksichtigung der päpstlichen Kanzlei*, 1. Teil: Untersuchungen. Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung – Ergänzungsband XVI/1. Graz-Köln 1953.
- Scriptorium. Wesen–Funktion–Eigenheiten*. Comité international de paléographie latine. XVIII. Kolloquium St. Gallen 11.–14. September 2013, hg. v. Nievergelt, Andreas – Gamper, Rudolf – Bernasconi Reusser, Marina – Ebersperger, Birgit – Tresp, Ernst. München 2015 (Veröffentlichungen der Kommission für die Herausgabe der mittelalterlichen Bibliothekskataloge Deutschlands und der Schweiz).
- SCHANZ, Martin: *Geschichte der römischen Litteratur bis zum Gesetzgebungswerk des Kaisers Justinian II/2*. München 1913³ (Handbuch der klassischen Altertums-wissenschaft VIII).
- SCHANZ, Martin: *Geschichte der römischen Litteratur bis zum Gesetzgebungswerk des Kaisers Justinian IV/1*. München 1914² (Handbuch der klassischen Altertums-wissenschaft VIII).
- SCHANZ, Martin – HOSIUS, Carl – KRÜGER, Gustav: *Geschichte der römischen Litteratur bis zum Gesetzgebungswerk der Kaisers Justinian IV.2*. München 1920 (Handbuch der klassischen Altertums-wissenschaft VIII).
- VON SCARPATETTI, Beat: *Die alemanische Minuskel*, in: Erhart, Peter – Hollenstein, Lorenz (hg.): *Mensch und Schrift im frühen Mittelalter*. St. Gallen 2006, s. 148–152.
- SCHAUWECKER, Helga Elisabeth: *Otloh v. St. Emmeram. Ein Beitrag zur Bildungs- und Frömmigkeitsgeschichte des 11. Jahrhunderts*. Studien zur Geschichte des Benediktinerordens 74, 1963, s. 3–240.
- SCHIEGG, Markus: *Frühmittelalterliche Glossen. Ein Beitrag zur Funktionalität und Kontextualität mittelalterlicher Schriftlichkeit*. Heidelberg 2014 (Germanische Bibliothek 52).
- SCHRIMPF, Gangolf – LEINWEBER, Josef – MARTIN, Thomas (hg.): *Mittelalterliche Bücherverzeichnisse des Klosters Fulda und andere Beiträge zur Geschichte der Bibliothek des Klosters Fulda im Mittelalter*. Frankfurt am Main 1992 (Fuldaer Studien 4).
- SICKEL, Theodor: *Das Privilegium Otto I. für die römische Kirche vom Jahre 962*. Innsbruck 1883.
- SICKEL, Theodor: *Prolegomena zum Liber durnus*. Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Philos.-hist. Kl., Bd. 117. Wien 1889.
- SLAVICKÝ, Tomáš: *Fragmenty neumovaných knih officia ve sbírce rukopisů pražské Knihovny metropolitní kapituly*. Netišťená seminární práce na Ústavu hudební vědy Filosofické fakulty University Karlovy v Praze (nedatováno).
- SOMMER, Petr: *První dvě století benediktinských klášterů v Čechách*. *Studia mediaevalia Pragensia* II. Praha 1991, s. 75–100.
- SOMMER, Petr: *Řezno a raně středověký Břevnov*. *Český časopis historický* 93, 1995, s. 25–36.
- SOMMER, Petr: *Začátky křesťanství v Čechách. Kapitoly z dějin raně středověké duchovní kultury*. Praha 2001.
- SOMMER, Petr: *Kláster Břevnov*. In: Wiczorek, Alfred – Hinz, Hans-Martin (edd.): *Střed Evropy okolo roku 1000. Příručka a katalog k výstavě*. Praha 2002, s. 147–148.
- SOMMER, Petr: *Jeden den děkana Kosmy. Ze života českých duchovních v raném středověku*. *Dějiny a současnost* 12, 2008, s. 34–36.
- SPILLING, Herrad: *Die Entstehung der karolingischen Minuskel*. In: Fried, Johannes (ed.): 794 – Karl der Große in Frankfurt am Main. Ein König bei der Arbeit. Ausstellung zum 12000-Jahre-Jubiläum der Stadt Frankfurt am Main. Sigmaringen 1994, s. 51–53.

- SPILLING, Herrad: *Die frühe Phase karolingischer Minuskel in Fulda*. In: Schimpf, Gangolf (hg.): *Kloster Fulda in der Welt der Karolinger und Ottonen*. Frankfurt am Main 1996 (Fuldaer Studien 7), s. 249–284.
- SPUNAR, Pavel: *Kletba Hildebertova*. Listy filologické 4, 1956, s. 178–186.
- SPUNAR, Pavel: *Paleografické poznámky k wolfenbüttelskému rukopisu Gumpoldovy legendy*. Listy filologické 79, 1956, s. 39–46.
- SPUNAR, Pavel: *La plus ancienne école en Bohême*. Cahiers de la civilisation médiévale 17, 1974, s. 125–128.
- [SPUNAR, Pavel]: *Školy a antická tradice v přemyslovských Čechách*. In: VARCL, Ladislav (red.): *Antika a česká kultura*. Praha 1978, s. 15–32.
- SPUNAR, Pavel: *Středověké školství a knihovny*. In: Spunar, Pavel a kol.: *Kultura středověku*. Praha 1995², s. 77–97.
- SPUNAR, Pavel – MERHAUTOVÁ, Anežka: *Kodex vyšehradský. Korunovační evangelistář prvního českého krále*. Praha 2006.
- SPURNÝ, František: *Skriptorium plasské*. Brno 1950 (netištěná disertační práce).
- STAMMBERGER, Ralf M. W.: *Scriptor und Skriptorium. Das Buch im Spiegel mittelalterlicher Handschriften*. Graz 2003.
- STEFFENS, Franz: *Lateinische Paläographie*. Berlin 1929².
- STEHLÍKOVÁ, Dana – SOMMER, Petr: *Krypta kláštera v Břevnově*. Průvodce ke stálé výstavě v raně středověké kryptě břevnovského kláštera. Praha 1985.
- STEINACKER, Harold: *Zum Liber diurnus und zur Frage nach dem Ursprung der Frühminuskel*. In: *Miscellanea Francesco Ehrle. Scritti di storia e paleografia IV (Paleografia e diplomatica)*. Roma 1924, s. 105–176.
- SULITKOVÁ, Ludmila: *Městské úřední knihy Archivu města Brna 1343–1619*. Katalog. I. svazek: *Knihy početní*. Brno 1999.
- SVOBODOVÁ, Milada: *Katalog českých a slovenských rukopisů sign. XVII získaných Národní (Univerzitní) knihovnou po vydání Truhlářova Katalogu z roku 1906*. Praha 1996.
- ŠEDIVÝ, Juraj – PÁTKOVÁ, Hana: *Vocabularium parvum scripturae latinae*. Bratislava–Praha 2008.
- ŠIMÁKOVÁ, Jitka – VRCHOTKA, Jaroslav a kol.: *Katalog prvotisků Knihovny Národního muzea v Praze a zámeckých a hradních knihoven v České republice*. Praha 2001.
- ŠRÁMEK, Josef: *Břevnovské opatství ve středověku: Břevnov, Rajhrad, Police nad Metují a Broumov*. Praha 2016 (Pietas Benedictina 22).
- ŠVÁBENSKÝ, Mojmír: *G 12. Cerroniho sbírka (13. stol.–1845)*, sv. 1–3. Brno 1973.
- ŠVÁBENSKÝ, Mojmír: *Zlomky (tematický inventář signatur) G1, č. 12.307; G2, č. 723–727, 740*. Brno 1975.
- ŠVÁBENSKÝ, Mojmír: *Signatury fondu G2 (Nová sbírka)* [xerokopie starého polohového inventáře]. Brno 1993.
- TEIGE, Josef: *Zpráva o pramenech dějin kláštera hradištského u Olomouce (až do roku 1300)*. Věstník Královské české společnosti nauk, třída filosoficko-historicko-filologická, č. 12, 1893. Praha 1894.
- THOMPSON, Edward Maund: *The New Palaeographical Society. Facsimiles of Ancient Manuscripts, Ser. I–II*. London 1903–1930.
- THURN, H.: *Die Pergamenthandschriften der ehemaligen Dombibliothek*. Wiesbaden 1984 (Die Handschriften der Universitätsbibliothek Würzburg 3/1).
- TRAUBE, Ludwig: *Vorlesungen und Abhandlungen I–III*. München 1909–1920.

- Die Trierer Ada-Handschrift*, hg. v. Karl MENZEL, Peter CORSEN, Hubert JANITSCHKE, Alexander SCHNÜTGEN, Felix HETTNER, Karl LAMPRECHT (mit 38 Tafeln). Leipzig 1889. (Publikationen der Gesellschaft für Rheinische Geschichtskunde VI).
- TRUHLÁŘ, Josef: *Catalogus codicum manu scriptorum latinorum, qui in c. r. bibliotheca publica atque universitatis Pragensis asservantur I-II*. Pragae 1905–1906.
- TRUHLÁŘ, Josef: *Katalog českých rukopisů c. k. veřejné a Universitní knihovny pražské*. Praha 1906.
- TRĚŠTÍK, Dušan: *Počátky Přemyslovců. Vstup Čechů do dějin (530–935)*. Praha 1997.
- TRĚŠTÍK, D.: *Von Svatopluk zu Boleslaw Chrobry. Die Entstehung Mitteleuropas aus der Kraft des Tatsächlichen und aus einer Idee*. In: Urbańczyk, Przemyslaw (ed.): *The Neighbours of Poland in the 10th Century*. Warszawa 2000, s. 111–145.
- TRĚŠTÍK, Dušan: *Založení pražského a moravského biskupství*. In: Wiczorek, Alfred – Hinz, Hans-Martin (edd.): *Střed Evropy okolo roku 1000. Příručka a katalog k výstavě*. Praha 2002, s. 144–145.
- TRĚŠTÍK, Dušan: *K založení pražského biskupství v letech 968–976: pražská a řezenská tradice*. In: Pánek, Jaroslav (ed.): *Vlast a rodný kraj v díle historika. Sborník prací žáků a přátel věnovaný profesoru Josefu Petráňovi*. Praha 2004, s. 179–196.
- TUREK, Rudolf: *Počátky české vzdělanosti*. Praha 1988.
- UHLÍŘ, Zdeněk: *Codex gigas, jeho obsah a funkce*. In: *Codex gigas, ďáblova bible. Tajemství největší knihy světa*. Praha 2007.
- UNTERKIRCHER, Franz: *Inventar der illuminierten Handschriften, Inkunabeln und Frühdrucke der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil 1: Die abendländischen Handschriften*. Wien 1957.
- UNTERKIRCHER, Franz: *Katalog der datierten Handschriften in lateinischer Schrift in Österreich I.1 (Text). Wien 1969; I.2 (Tafeln). Wien 1969*.
- URBÁNKOVÁ, Emma: *Rukopisy a vzácné tisky pražské Universitní knihovny*. Praha 1957.
- VACEK, Václav Jaroslav: *Die Choralhandschriften des Stiftes Tepl*. Beiträge 1, II. Teil. [s. d.]
- VÁŇA, Zdeněk: *Přemyslovská Budeč. Archeologický výzkum hradiště v letech 1972–1986*. Praha 1995.
- VEČERKA, Radoslav: *Počátky písemnictví v českých zemích do poloviny 13. století. Literatura staroslověnská a latinská*. Brno 1992.
- VIDMANOVÁ, Anežka: *Ze středověké školy*. In: Laborintus. *Latinská literatura středověkých Čech*. Praha 1994, s. 118–123.
- VIDMANOVÁ, Anežka: *Antika v literatuře středověkých Čech*. In: Laborintus. *Latinská literatura středověkých Čech*. Praha 1994, s. 172–185.
- VIELHABER, Gottfried – INDRA, Gerlach: *Catalogus codicum Plagensium (Cpl.) manuscriptorum*. Linz 1918.
- VILÍMKOVÁ, Milada – PREISS, Pavel: *Ve znamení břevna a růží. Historický, kulturní a umělecký odkaz benediktinského opatství v Břevnově*. Praha 1989.
- VINTR, Josef: *Glosa ke grafice Jagičových a Paterových glos*. In: Čornejová, Michaela – Rychnovská, Lucie – Zemanová, Jana (edd.): *Dějiny českého pravopisu (do r. 1902)*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference *Dějiny českého pravopisu (do r. 1902)* 23.–25. září 2010, Brno, Česká republika. Brno 2010, s. 43–52.
- VINTR, Josef: *Ostrovské rukopisy*. Olomouc 2014 (Slovo a obraz 27).
- VIZKELETY, András: *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Esztergom*. Budapest 1993. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae II).

- VIZKELETY, András: *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Győr*. Budapest 1998. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae III).
- VIZKELETY, András: *Mittelalterliche lateinische Handschriften der Széchényi-Nationalbibliothek (Cod. Lat. 405–556)*. Budapest 2007. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae VI).
- VLČEK, Pavel – SOMMER, Petr – FOLTÝN, Dušan: *Encyklopedie českých klášterů*. Praha 1998.
- VOBR, Jaroslav (za spolupráce Vladislava DOKOUPILA): *Tisky 16. století z knihovny hrabat Chorinských ve Veselí nad Moravou a z knihovny bývalého jezuitského gymnasia v Brně*. Brno 1977.
- VOBR, Jaroslav: *Soupis postinkunábulí (tisků z let 1501–1520) z fondů Státní vědecké knihovny v Brně I (A–B)*. Brno 1985; *II (C–I)*. Brno 1986; *III (J–P)*. Brno 1986; *IV (Q–Z)*. Brno 1988; *V (Rejstříky)*. Brno 1989.
- VOIGT, Heinrich Gisbert: *Adalbert von Prag. Ein Beitrag zur Geschichte der Kirche und des Mönchtums im zehnten Jahrhundert*. Berlin 1898.
- VOIT, Petr: *Encyklopedie knihy. Starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století I (A–O) – II (P–Ž)*. Praha 2008.
- VOJTIŠEK, Václav: *O starém profesním lístku kláštera břevnovského*. Zápisky Katedry československých dějin a archivního studia č. 3, Praha 1956, s. 15–21.
- WÄCHTER, Wolfgang: *Buchrestaurierung. Das Grundwissen des Buch- und Papierrestaurators*. Leipzig 1983².
- WATTENBACH, Wilhelm: *Beiträge zur Geschichte der christlichen Kirche in Maehren und Boehmen*. Wien 1849.
- WATTENBACH, Wilhelm: *Reise nach Österreich in den Jahren 1847, 1848, 1849*. Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde 10, 1851, s. 426–693.
- WATTENBACH, Wilhelm: *Anleitung zur lateinischen Palaeographie*. Leipzig 1886³.
- WATTENBACH, Wilhelm: *Das Schriftwesen im Mittelalter*. Graz 1958¹ (repr. 3. vyd. z r. 1896).
- WEBER [= KADLEC], Jaroslav – TRÍŠKA, Josef – SPUNAR, Pavel: *Soupis rukopisů v Třeboni a v Českém Krumlově*. Praha 1958.
- WEINBERGER, Wilhelm: *Bruchstücke von Handschriften und Wiegendruckten in der Boczek-Sammlung des Mährischen Landesarchivs*. Zeitschrift des deutschen Vereins für die Geschichte Mährens und Schlesiens 30, 1928, s. 69–70.
- WIECZOREK, Alfried – HINZ, Hans-Martin (hg.): *Europas Mitte um 1000*. Katalog. Stuttgart 2000.
- WIHODA, Martin: *Anály hradištsko-opatovické nebo První moravská kronika? Po stopách nekosmovského pojetí českých dějin*. In: Malíř, Jiří – Vlček, Radomír (edd.): *Morava a české národní vědomí od středověku po dnešek*. Sborník příspěvků z konference Češi nebo Moravané? K vývoji národního vědomí na Moravě, konané dne 28. 2. 2001 v Brně. Brno 2001, s. 25–32.
- WIHODA, Martin: *Benediktinská kapitola v dějinách kláštera Hradisko u Olomouce*. In: Jan, Libor – Obšuta, Petr (edd.): *Ve stopách sv. Benedikta*. Sborník příspěvků z konference Středověké kláštery v zemích Koruny české konané ve dnech 24.–25. května 2001 v Třebíči. Brno 2002. (Disputationes Moraviae 3), s. 29–38.
- WIHODA, Martin: *Morava v době knížecí 906–1197*. Praha 2010.
- WIHODA, Martin: *České 12. století mezi zbožnými ideály a zkušeností všedního dne*. In: Hanuš, Jiří a kol.: *Christianizace českých zemí ve středoevropské perspektivě*. Brno 2011 (Země a kultura ve střední Evropě 19), s. 116–140.

- WÜHR, Wilhelm: *Das abendländische Bildungswesen im Mittelalter*. München 1950.
- ZAGIBA, Franz: *Das Geistesleben der Slaven im frühen Mittelalter*. Wien-Köln-Graz 1974 (Annales Instituti Slavici 7).
- ZAGIBA, Franz: *Der Kodex 217 der Stiftsbibliothek Heiligenkreuz in Niederösterreich als Quelle zur Kirchengeschichte Böhmens und Mährens*. In: *Millenium dioeceseos Pragensis 973–1973*. Beiträge zur Kirchengeschichte Mitteleuropas im 9.–11. Jahrhundert. Wien-Köln-Graz 1974 (Annales Instituti Slavici 8), s. 64–72.
- ZACHOVÁ, Irena – PETR, Stanislav: *Soupis sbírky rukopisů Antonína Bedřicha Mitrovského v Archivu města Brna*. Praha–Brno 1999.
- ZACHOVÁ, Irena – PETR, Stanislav: *Soupis sbírky rukopisů bývalého Františkova muzea fondu G II*. Praha 2010.
- ZACHOVÁ, Jana – TŘEŠTÍK, Dušan: *Adhortace De ammonicione ad presbiteros a biskup Vojtěch*. Český časopis historický 99, 2001, s. 279–293.
- ZACHOVÁ, Jana: *Legenda Wolfenbüttelského rukopisu*. Praha 2010.
- ZAORAL, Prokop: *Znovu kletba Hildebertova. Příspěvek k olomouckému skriptoriu doby Jindřicha Zdíka*. Sborník Vlastivědného muzea v Olomouci B VI/1960, 1962, s. 171–184.
- ZIEGELBAUER, Magnoaldus: *Epitome historica monasterii Břevnoviensis*. Coloniae: Apud Gotthard. Ioannem Püttner 1740.
- ZIEGLER, Charlotte: *Zisterzienserstift Zwettl. Katalog der Handschriften des Mittelalters. Teil III: Codex 201–300*. Wien-München 1989 (Scriptorium ordinis Cisterciensium).
- ZIEGLER, Charlotte: *Zisterzienserstift Zwettl. Katalog der Handschriften des Mittelalters. Teil IV: Codex 301–424*. Zwettl 1997 (Scriptorium ordinis Cisterciensium).
- ŽEMLIČKA, Josef: *Čechy v době knížecí*. Praha 1997¹.
- ŽEMLIČKA, Josef: *Počátky Čech královských 1198–1253. Proměna státu a společnosti*. Praha 2002.

Internetové zdroje

- <http://www.manuscripta.at> <cit. 14. 9. 2017>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_III_F_22____06I5IF6-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=NKCR__-NKCR_IV_H_22____22P8GS5-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_I_C_8____46BON47-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=NKCR__-NKCR_III_B_18____1DA6KFC-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_V_E_9____1P54JR0-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_III_H_1____4AHJ9UA-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_VI_D_24____369UNM1-cs <cit. 2. 2. 2018>
- http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR_VII_A_16_9__1I120M5-cs <cit. 2. 2. 2018>
- <http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N->

- KCR__IX_C_9____2B0TYPD-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__IX_E_4____4F1GVL2-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__XII_B_12____0IUYPH7-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__XII_B_16____0FTLKKE-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__XIV_D_21____25ECIZC-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__XIV_D_23____2LM67T0-cs <cit. 2. 2. 2018>
http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-N-KCR__XVII_F_49____2XS2QWA-cs <cit. 2. 2. 2018>
<http://vb.uni-wuerzburg.de/ub/permalink/mphf189-1> <cit. 2. 2. 2018>
<http://www.ksbm.oeaw.ac.at/schlaegl/sig.htm> <cit. 23.2.2018>